

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

Н.М. Стефанишин

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

***для підготовки до семінарських занять та забезпечення
самостійної роботи магістрантів 2-го курсу денної форми навчання***

Івано-Франківськ, 2024

ББК 67.9 (4УКР)310

С 20

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №1 від 28 серпня 2024 року).

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (протокол №1 від 27 вересня 2024 року).

Рекомендовано до електронного видання Рішенням Вченої ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №2 від 27 вересня 2024 року).

Рецензенти:

Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна

кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

Сигидин Мар'яна Михайлівна

кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника

С 20 Стефанишин Н.М. Захист прав інтелектуальної власності. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи магістрантів 2-го курсу денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 55с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності», підготовки до здачі заліку. У посібнику викладені завдання до семінарських занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності», які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, переліки питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольних питань для перевірки знань, практичних завдань. Методична розробка призначена для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.9 (4УКР)310

© Стефанишин Н. М., 2024

© Прикарпатський

національний університет імені

Василя Стефаника, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	10
ТЕМА №1. Загальні положення щодо захисту прав інтелектуальної власності.....	10
ТЕМА №2. Судовий захист прав інтелектуальної власності. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.....	12
ТЕМА №3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.....	16
ТЕМА №4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.....	20
ТЕМА №5. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності.....	23
ТЕМА №6. Захист авторських та суміжних прав.....	24
ТЕМА №7. Особливості захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом прав на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень).....	27
ТЕМА №8. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).....	32
ТЕМА №9. Особливості захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, компонування напівпровідникового виробу, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).....	35
САМОСТІЙНА РОБОТА	37
Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 1. Науково-теоретичні, законодавчі та юридично-прикладні положення щодо питань захисту прав інтелектуальної власності (Тема1, Тема2, Тема3, Тема4, Теми5).....	37
Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 2. Особливості захисту прав інтелектуальної власності щодо окремих видів спорів у сфері прав інтелектуальної власності. (Тема6, Тема7, Тема8, Тема9,).....	45

ПЕРЕДМОВА

Глобалізація інформаційного середовища, превалювання інтелектуальної складової, надактивна комерціалізація результатів інтелектуальної, творчої діяльності призвели до того, що інтелектуальна власність посідає сьогодні визнане світовим бізнес середовищем суттєве місце в активах світової економіки. Відповідно, вимагає перегляду роль суб'єктів права інтелектуальної власності та їх характеристика в системі цивільних правовідносин. Стосується це усіх складових суб'єктивних прав та обов'язків, у тому числі – й питань захисту суб'єктивних цивільних прав. Забезпечення захисту прав, у тому числі й прав інтелектуальної власності, в Україні є конституційною гарантією, яка реалізується завдяки використанню створених державою політичних та інституційних умов, правових механізмів, розробки способів захисту прав. Необхідність удосконалення захисту прав інтелектуальної власності є одним із векторів реформ, що знайшли закріплення у національній Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Створення якісних механізмів цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності є одним із важливих напрямків євроінтеграційної стратегії держави та впливає також із взятих Україною зобов'язань за міжнародними угодами. Зокрема, забезпечення належного рівня захисту прав інтелектуальної власності вимагається від України як члена СОТ відповідно до Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. Напрямок захисту прав інтелектуальної власності визначений і серед зобов'язань, взятих на себе державою після ратифікації 16 вересня 2014 року Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. З огляду на євроінтеграційний шлях розвитку України як офіційний політичний курс держави, в національному законодавстві мають знайти закріплення основні європейські принципи та стандарти у сфері правової охорони й захисту прав інтелектуальної власності.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістра.

Предметом навчальної дисципліни охоплюється вивчення теоретичних засад формування законодавчої бази щодо захисту прав у сфері інтелектуальної власності, аналіз колізій та прогалин чинного законодавства, дослідження судової практики та правової практики загалом з питань захисту прав інтелектуальної власності.

Метою викладання навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» є опанування теоретичних та практичних проблем захисту прав у сфері інтелектуальної власності та вивчення правового регулювання і позицій судової практики щодо процесуальних особливостей захисту прав інтелектуальної власності.

Основними цілями вивчення дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» є науковий аналіз джерел регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері інтелектуальної власності, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі захисту прав інтелектуальної власності, а також, правильного застосування норм цивільного законодавства.

Завдання навчальної дисципліни «Захист прав інтелектуальної власності» ставляться та виконуються крізь призму програмних компетентностей та результатів навчання, що відображені у Силабусі даної навчальної дисципліни.

Окрім лекційних та семінарських занять важливим елементом навчального процесу, сьогодні, є самостійна робота здобувачів. Самостійна робота – це форма організації навчального процесу за принципом єдності навчальної (аудиторної) та самостійної (поза аудиторної) діяльності студентів, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота

здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять перевіряється та оцінюється викладачем в обов'язковому порядку.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні, законодавчі та юридично-прикладні положення щодо питань захисту прав інтелектуальної власності.

Тема 1. Загальні положення щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Поняття та правова природа захисту прав інтелектуальної власності та правової охорони інтелектуальної власності.

Спори у сфері інтелектуальної власності: поняття, види.

Особливості суб'єктного складу розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Форми захисту прав інтелектуальної власності: поняття, види та їх правова характеристика.

Способи захисту прав інтелектуальної власності: загальні способи захисту, спеціальні способи захисту.

Тема 2. Судовий захист прав інтелектуальної власності. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Загально-теоретична характеристика захисту прав інтелектуальної власності в судах.

Загальні положення щодо підвідомчості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Цивільна юрисдикція щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Підвідомчість справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності в порядку господарського судочинства.

Підвідомчість щодо розгляду справ у сфері інтелектуальної власності в порядку адміністративного судочинства.

Підсудність щодо розгляду судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності: загальні положення.

Підсудність справ в порядку окремих видів судочинства: цивільне судочинство; господарське судочинство; адміністративне судочинство.

Тема 3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Види доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Предмет доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Обов'язок доказування.

Належність та допустимість доказів, достовірність та достатність доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Особливості доказування у справах щодо захисту авторських прав.

Особливості доказування у справах щодо захисту суміжних прав.

Особливості доказування у справах щодо захисту права промислової власності.

Особливості доказування у справах щодо захисту прав на торговельну марку, комерційне найменування, права на зазначення місця походження товару.

Тема 4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Поняття, мета та види запобіжних заходів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості вжиття запобіжних заходів в господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Підстави припинення запобіжних заходів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Забезпечення доказів в цивільному судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Види та мета забезпечення доказів, порядок розгляду питання щодо забезпечення доказів, щодо скасування забезпечення доказів.

Поняття, мета та види заходів забезпечення позову при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості забезпечення позову в цивільному та господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Тема 5. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності.

Поняття захисту прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку. Система органів держави адміністративного порядку захисту прав інтелектуальної власності та їх повноваження.

Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності.

Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні України.

Змістовий модуль 2. Особливості захисту прав інтелектуальної власності щодо окремих видів спорів у сфері прав інтелектуальної власності.

Тема 6. Захист авторських та суміжних прав.

Об'єкти авторського права та суміжних прав, що підлягають правовій охороні.

Подання позову щодо захисту авторських або суміжних прав. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту авторських та суміжних прав. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Підсудність у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту авторських та суміжних прав. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту авторських та суміжних прав. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Захист авторських та суміжних прав в адміністративному порядку.

Тема 7. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом таких прав на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень).

Умови надання правової охорони знакам для товарів і послуг, комерційним найменуванням та географічним зазначенням.

Подання позову щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави

позову. Способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Види позовів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ.

Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення.

Особливості захисту прав інтелектуальної власності на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту в адміністративному порядку.

Тема 8. Захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).

Подання позову щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на об'єкти промислової власності. Види позовів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

Особливості розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності у відносинах економічної конкуренції та адміністративному порядку.

Тема 9. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).

Умови надання правової охорони нетрадиційним об'єктам інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).

Подання позову щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Види позовів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Підвідомчість та підсудність у цій категорії

справ. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Захист прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Загальні положення щодо судового захисту прав інтелектуальної власності. (2 год.)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми студенти повинні шляхом окреслення відповідних ознак визначити поняття спору у сфері інтелектуальної власності, навести класифікацію таких спорів. Звернути увагу на особливості суб'єктного складу спорів у сфері інтелектуальної власності, окреслити коло об'єктів таких спорів.

Окрім того, магістри повинні дослідити юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Проаналізувавши правову практику визначити переваги та недоліки юрисдикційного та неюрисдикційного порядку захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Також, студентам потрібно окреслити різновиди неюрисдикційної форми захисту прав інтелектуальної власності.

В процесі підготовки до семінарських занять, магістрам необхідно визначити й способи захисту прав інтелектуальної власності, при цьому, відокремлюючи загальні способи захисту від спеціальних способів захисту.

Питання для обговорення:

1. Поняття та правова природа захисту прав інтелектуальної власності та правової охорони інтелектуальної власності.
2. Споры у сфері інтелектуальної власності: поняття, види.
3. Особливості суб'єктного складу розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
4. Форми захисту прав інтелектуальної власності: поняття, види та їх правова характеристика.
5. Способи захисту прав інтелектуальної власності: загальні способи захисту, спеціальні способи захисту.

Практичні завдання:

1. Складіть розгорнуту схему видів спорів у сфері інтелектуальної власності.
2. Визначіть види та форми захисту прав інтелектуальної власності.
3. Зобразіть схематично загальні та спеціально-правові способи захисту прав інтелектуальної власності.
4. Окресліть правові проблеми, які виникають під час захисту прав інтелектуальної власності, сьогодні, в Україні.

Тестові завдання:

1. Захоплення доменних імен в глобальній електронній мережі отримало назву:
 - А. копірайт
 - Б. кіберсквотинг
 - С. ліцензування
2. Незаконне, таємне або силове вилучення інформації, застосування якої приносить економічні вигоди – це:
 - А. рейдерство

- В. промисловий шпіонаж
 - С. конкурентна розвідка
3. «Зворотна інженерія» – це:
- А. один із правомірних способів отримання комерційної таємниці, який полягає у придбанні та детальному дослідженні виробу конкурентів
 - В. встановлення раніше невідомих об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей та явищ матеріального світу
 - С. нові для підприємства пропозиції, що передбачають створення або заміну конструкції виробів, технологій виробництва
4. Установчі документи суб'єкта господарювання:
- А. є комерційною таємницею
 - В. є державною таємницею
 - С. відкриті для всіх користувачів
5. Незаконне присвоєння особою авторства на твір – це:
- А. піратство
 - В. плагіат
 - С. патентування
6. Які із зазначених дій не порушують права інтелектуальної власності:
- А. подарувати куплений CD-диск іншій особі
 - В. передати копію купленого CD-диску іншій особі
 - С. надіслати електронною поштою файл у форматі MP3 іншій особі
7. Інтелектуальні продукти, виготовлені або розповсюджені з порушеннями прав інтелектуальної власності, називають:
- А. контрабандні
 - В. контрафактні
 - С. копірайтні
8. Яка дія визнаватиметься порушенням патенту:
- А. використання винаходу за надзвичайних обставин
 - В. використання винаходу з науковою метою або в порядку експерименту, якщо це не спрямовано на одержання прибутку
 - С. використання винаходу з метою модифікації за умови повідомлення автора
9. Сукупність заходів, спрямованих на запобігання порушенням прав інтелектуальної власності, є:
- А. охороною інтелектуальної власності
 - В. захистом інтелектуальної власності
 - С. управлінням інтелектуальною власністю
10. Охороною прав інтелектуальної власності займаються:
- А. правоохоронні органи
 - В. судові та адміністративні органи
 - С. патентні органи
11. Спеціальний порядок захисту прав інтелектуальної власності здійснюється в:
- А. органах служби безпеки
 - В. органах внутрішніх справ
 - С. органах митної служби

Перелік рекомендованих джерел:**Нормативно-правові акти**

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Дідук А., Юровська Г. «Охоронюваний законом інтерес» щодо конфіденційної інформації (комерційної таємниці та ноу-хау). Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 4. С. 15-22.
2. Зеров К. Судова заборона як спосіб захисту авторського права. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 1. С. 40-49.
3. Кириленко А. Перспективи створення Багатостороннього інвестиційного суду та потенційний вплив цієї інституції на національну систему правової системи охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 3. С. 65-77.
4. Гумега О. Судовий захист прав інтелектуальної власності в Україні як один із принципів цивільного права. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2020. № 6 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2016/11/Gumega-216.pdf>
5. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2015 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
6. Коротун О. М. Захист прав інтелектуальної власності: сучасний стан розвитку процесуального законодавства. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/329>
7. Гумега О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: пошук шляхів удосконалення. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2019. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ndiiv.org.ua/Files2/2014_6/15.pdf
8. Коваль М. Вищий суд з питань інтелектуальної власності: процес створення триває. Юридична газета. 02.07.2018. № 27–28 (629–630).
9. Криволапчук В., Филь С. Захист прав інтелектуальної власності Національною поліцією та МВС України. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. № 4. С. 39-47.

Тема 2. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.**(2год.)**

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми необхідно дослідити питання підвідомчості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. Визначити особливості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності в порядку господарського судочинства.

Окреслити особливості цивільної юрисдикції щодо розгляду таких спорів, а також, особливості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності в порядку адміністративного судочинства.

Магістрам необхідно звернути увагу й на питання підсудності справ у сфері інтелектуальної власності в порядку окремого виду судочинства: цивільне судочинство; господарське судочинство; адміністративне судочинство.

Окрім того, студентам необхідно дослідити діяльність Вищого суду з питань інтелектуальної власності та його компетенцію, а також, особливості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності у такому суді.

Питання для обговорення:

1. Поняття, зміст та значення підвідомчості щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
2. Підвідомчість справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності в порядку господарського та адміністративного судочинства.
3. Підсудність щодо розгляду судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності: загальні положення.
4. Підсудність справ в порядку окремих видів судочинств: цивільне судочинство; господарське судочинство; адміністративне судочинство.

Практичні завдання:

1. Складіть розгорнуту схему видів підсудності щодо розгляду судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності.
2. Розкрийте зміст неюрисдикційного порядку розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

Задачі:

Задача 1

ТОВ «Редакція газети «Квіти» (Позивач) звернулося до господарського суду з позовом до ТОВ «Редакція газети «Сад України» (Відповідач) про захист порушених авторських прав.

Судом з'ясовано, що 09.04.2024 р. у № 12 «Сад України» на першій сторінці до матеріалу під заголовком «Великий день без семи мільйонів» опубліковано фотографію, автором якої зазначено Г. Семенова. Позивач стверджує, що автором цієї фотографії є його кореспондент Євген Петренко, а виключні майнові права на неї належать позивачу. Вказана фотографія була вперше опублікована у № 62 від 24-30 квітня 2023 р. газети «Квіти», її автором було зазначено Євгена Петренка, і за неї автору було сплачено згідно довідки, виданої головним бухгалтером позивача. Достовірність всіх цих фактів була перевірена судом.

Відповідач проти позовних вимог заперечив, але відзиву суду не надав.

1. Вирішіть спір.

Задача 2

ПП «КРОК» (Позивач-1) та ПП «МАЙСТЕРНЯ» (Позивач-2) звернулися до Господарського суду м. Києва з позовами про визнання недійсним патенту України на промислові зразки № 8818, № 8819, № 8817, які належать ПП «ЗІРКА» (Відповідач-1) з посиланням на те, що промислові зразки за вищевказаними патентами є не патентоспроможними, а саме не є новими та не є придатними для набуття прав інтелектуальної власності на них, а також позивачами заявлено позовні вимоги до НОІВ

(Відповідач-2) про зобов'язання внести запис до Державного реєстру патентів про визнання недійсним патентів та здійснити про це публікацію в Офіційному бюлетені «Промислова власність».

Відповідач-1 подав відзив, в якому заперечує позовні вимоги позивача, і просить відмовити в позові. Відповідач-2 проти заявлених позовних вимог заперечує та просить у задоволенні позовних вимог відмовити, посилаючись на те, що позивачі на власний розсуд визначають наявність у кресленнях та зображенням деталей, що були опубліковані до дати подання заявок на патенти Відповідачем - 1, промисловим зразками, представленим на зображенням виробів, що охороняються патентами №№ 8817, 8818, 8819.

Позивачем подано до суду заяву про призначення по справі судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності для вирішення питання про відповідність промислових зразків, що охороняються патентами № № 8817, 8818, 8819 умовам патентоспроможності. Суд своєю ухвалою призначив експертизу.

Висновком експертизи об'єктів інтелектуальної власності, призначеної по справі, проведеної судовим експертом Київського НДІ судових експертиз, зокрема, визначено, що сукупність суттєвих ознак промислових зразків, що охороняються патентами №№ 8817, 8818, 8819 можна вважати такою, що стала загальнодоступною у світі до дати подання заявок до Установи, а саме до 19 серпня 2023 року. Експертом також було чітко визначено на підставі якої інформації вказані ознаки стали загальнодоступними.

1. Посилаючись на норми діючого законодавства України, визначити чи підлягає позов задоволенню?

2. Що є умовами патентоспроможності товару?

3. Що таке кваліфікаційна експертиза та порядок її проведення?

Задача 3

01.04.2023 року Позивач (ПАТ "ФРІОН") звернувся до суду з позовом до НОІВ (Відповідач) про визнання недійсним патенту № 10121А, виданий відповідачем 30.09.2021 р., на тій підставі, що патент не відповідає вимогам охороноспроможності.

Відповідач у відзиві на позовну заяву позов не визнає, зазначаючи про відсутність предмету спору, так як строк дії патенту на момент подання позову до суду завершився.

Матеріалами справи та поясненнями представників позивача та відповідача встановлено: 30.09.2021 р. НОІВ був виданий патент № 10121А на винахід "Спосіб виготовлення катодної фольги електролітичних конденсаторів" на ім'я позивача. Авторами винаходу є гр. Максимов Г.Ф., Іванов С.М., Фрюмін В.К., які передали позивачу право на використання винаходу відповідно до договору № 19 від 01.10.2021 р. Оскаржуваний патент мав тимчасовий характер - був виданий на термін 5 років відповідно до заявки позивача.

1. Чи підлягає позов задоволенню?

2. Чи є закінчення строку дії патенту підставою для визнання його недійсним?

3. Вирішіть спір посилаючись на норми діючого законодавства.

Задача 4

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЯНКО" звернулось до господарського суду з позовом до ВОІВ, третя особа Товариство з обмеженою відповідальністю "МРІЯ" про визнання свідоцтва України № 004 на знак для товарів і послуг недійсним повністю. 01.03.2018 позивач подав заявку № 0022 на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг "Марка". 01.07.2018 ТОВ "МРІЯ" подало заявку № 0033 на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг "Марка". 01.12.2019 знак позивача за заявкою № 0022 було зареєстровано і видано свідоцтво України № 145.

Рішенням господарського суду від 01.10.2021 свідоцтво України № 145 на знак "Марка" з пріоритетом від 01.03.2018 власником якого є позивач, визнано недійсним повністю.

Постановою апеляційного господарського суду від 01.02.2021 рішення господарського суду залишено без змін.

Відповідно з прийнятим рішенням відповідач вніс до Держреєстру відомості стосовно визнання недійсним повністю свідоцтва № 145, про що здійснив відповідну публікацію.

Постановою Вищого господарського суду України від 01.02.2022 ухвалу апеляційного господарського суду і рішення господарського суду скасовано, позов про визнання недійсним повністю свідоцтва України № 145 залишено без задоволення.

1. Розв'яжіть спір, визначивши, яке з цих рішень є законним і чому?

Задача 5

Державне підприємство «СОЮЗ» звернулось до господарського суду з позовом до НОІВ про встановлення власника свідоцтва № 111 на знак для товарів і послуг.

Обставини справи. 01.01.2020 позивач подав до НОІВ заявку про реєстрацію знаків для товарів і послуг "СОЮЗ", якій було присвоєно № 001. В заявці назва заявника зазначена - ДП "СОЮЗ". 01.09.2021 Іванов О.О. звернувся з клопотанням до Науково-дослідного центру патентної експертизи про зміну назви заявника з Державного підприємства "СОЮЗ" на фізичну особу Іванова О.О. 30.09.2021 прийнято рішення про державну реєстрацію знака для товарів і послуг за заявкою № 001 на ім'я Іванова О.О., на підставі якого було видане свідоцтво № 111 від 01.01.2020.

1. Яке рішення може прийняти господарський суд?

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Ніколаєнко А. Штучна підвідомчість в інтелектуальних спорах // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/shtuchna-pidvidomchist-v-intelektualnih-sporah.html>
2. Худенко О. Проблеми судового розгляду справ щодо прав інтелектуальної власності до початку роботи Вищого суду з питань інтелектуальної власності // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://radako.com.ua/news/problemi-sudovogo-rozglyadu-sprav-shchodo-prav-intelektualnoyi-vlasnosti-do-pochatku-roboti>
3. Мудрицька К. О. Особливості вирішення спорів про порушення прав інтелектуальної власності на сайтах в мережі Інтернет. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021.
4. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова

ефективного захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2018. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>

**Тема 3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
(2 год.)**

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми слід дослідити питання доказів та доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Визначити види доказів у таких справах. Дослідити питання належності та допустимості доказів, достовірності та достатності доказів. Окреслити предмет доказування та встановити обов'язок доказування.

Окрему увагу потрібно приділити питанням щодо особливостей доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності по відношенні до різних об'єктів інтелектуальної власності, зокрема, щодо захисту авторських та суміжних прав; у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності; засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту.

В процесі вивчення даної теми студентам необхідно проаналізувати матеріали судової практики, зокрема види доказів, які використовувалися сторонами в процесі судового розгляду справ, відповідність вимогам, які ставляться до доказів, що подаються та передбачені цивільним процесуальним законодавством України.

Питання для обговорення:

1. Види доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Предмет доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.
2. Обов'язок доказування.
3. Належність та допустимість доказів, достовірність та достатність доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.
4. Особливості доказування у справах щодо захисту авторських прав.
5. Особливості доказування у справах щодо захисту суміжних прав.
6. Особливості доказування у справах щодо захисту права промислової власності.
7. Особливості доказування у справах щодо захисту прав на торговельну марку, комерційне найменування, права на зазначення місця походження товару.

Практичні завдання:

1. Складіть клопотання про витребування оригіналу свідоцтва на торговельну марку.
2. Розкрийте зміст належності та допустимості доказів, достовірності та достатності доказів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Задачі:

Задача 1

10.06.2023 року Позивач - компанія «ЗІРКА», звернувся до суду з позовом до НОІВ - Відповідач про дострокове припинення дії міжнародної реєстрації № 566503 на знак для товарів і послуг ROLEX щодо всіх товарів 34 класу Міжнародної класифікації товарів та послуг для реєстрації знаків (МКТП). Позов мотивований тим, що цей знак не використовується в Україні протягом трьох років.

НОІВ просить відмовити у задоволенні позову так як на на час розгляду справи в суді кваліфікаційна експертиза за заявкою позивача ще не проведена, а тому на даний час не може бути відомо, чи буде позивачу відмовлено у видачі свідоцтва і відповідно - не відомо, чи будуть порушені його права відповідачем.

Компанія „ROLEX P.", яка була залучена Третьою особою, відзиву на позов не надала, представник у судові засідання не з'явився, хоча компанія була належним чином повідомлена про дату і місце розгляду справи.

Судом, в порядку підготовки справи до розгляду, направлено запит до Державної митної служби України, з метою з'ясування того, чи здійснювався імпорт продукції компанії „ROLEX P." маркованої знаком „ROLEX", протягом останніх трьох років. Судом отримано відповідь на запит від Державної митної служби України, де зазначено, що у період з 01.01.2021 р. по 01.05.2023 р., станом на 10.05.2023 р., імпорт тютюнових виробів, маркованих знаками „ROLEX" або „РОЛЕКС", в Україну ніким не здійснювався. Не виявлено в базі електронних копій вантажних митних декларацій за цей період, також інформації щодо імпорту товарів за кодами УКТЗЕД 2401, 2402, 2403, 3605, 4813, 4819, 9613 та 9614, маркованих знаками „ROLEX" або „РОЛЕКС". Департамент з питань адміністрування акцизного збору і контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів ДПА України своїм листом з посиланням на Державну митну службу України, повідомив, що станом на 01.10.2022 р. тютюнові вироби з торгівельною маркою „ROLEX" або „РОЛЕКС" в Україні не декларувались. Третя особа не надала суду належних доказів добросовісного використання нею знаку „ROLEX" в Україні або того, що цей знак не використовувався з незалежних від неї причин, хоча компанія „ROLEX P." була належним чином була повідомлена про дату і місце розгляду справи.

Також в ході судового засідання судом було встановлено, що відповідно до положень Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків для товарів і послуг швейцарська компанія „ROLEX P." зареєструвала в Міжнародному бюро Всесвітньої Організації Інтелектуальної Власності знак для товарів і послуг ROLEX щодо ряду класів Міжнародної класифікації товарів та послуг для реєстрації знаків (МКТП), в тому числі і для 34 класу МКТП. Однією з країн, для яких розповсюдилась охорона знаку ROLEX згідно умов міжнародної реєстрації, третя особа вказала Україну. Згідно довідки ДП „Український інститут промислової власності" правова охорона знаку ROLEX, зареєстрованого компанією „ROLEX P." в Міжнародному бюро Всесвітньої Організації Інтелектуальної Власності, діє на території України в повному обсязі з 24.01.2021 р., а перереєстрація на Україну була здійснена 16.11.2021 р. Крім того, як слідує із Висновку НОІВ від 26.02.2022 р. по заявці від 17.01.2021 р. про невідповідність позначення „ROLEX" умовам надання правової охорони, саме міжнародна реєстрація компанією „ROLEX P." спірного знаку стала підставою для НОІВ відмовити позивачу у реєстрації знаку „ROLEX" в 2022 р. за заявкою № 2001010259 від 17.01.2021 року.

1. Чи підлягає позов Компанії «Зірка» задоволенню?
2. Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 2

ТОВ "Мережа туристичних агенцій "Поїхали з нами" (надалі - позивач) звернулося до суду з позовом до ТОВ "Поїхали з нами Львів" (надалі по тексту рішення - відповідач) з вимогою про заборону відповідачу використання позначення "Поїхали з нами" без письмового дозволу позивача впродовж строку чинності прав, що випливають зі Свідоцтва на знак для товарів і послуг та про припинення використання комерційного найменування з

позначенням "Поїхали з нами". Спiр мiж сторонами виник внаслідок неправомiрного, на переконання позивача, використання відповідачем позначення "Поїхали з нами", власником свiдоцтва на використання якого є позивач, оскільки позначення «Поїхали з нами» є схожим з позначенням за свiдоцтвом № 96158 на знак для товарiв та послуг «Поїхали з нами» та комерційним найменуванням настiльки, що їх можна сплутати, а це в свою чергу вводить в оману споживача стосовно надавача послуг.

Визначте предмет доказування у данiй справi, розмежувавши доказування щодо порушення прав iнтелектуальної власності на торговельну марку і комерційне найменування. Ознайомтеся з рiшенням суду <http://reyestr.court.gov.ua/Review/41984113>

Задача 3

Позивач Литвиненко О. подав позов до суду на комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медичних катастроф», на головне управління охорони здоров'я Львівської ОДА про порушення прав на промислову власність та стягнення авторської винагороди. Свої вимоги мотивував тим, що він є власником Патенту на корисну модель щодо застосування певних медичних технологій та Деклараційного патенту щодо процесу проведення певних клінічних випробувань. Позивачеві стало відомо із повідомлень ЗМІ, що комунальний заклад Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медичних катастроф придбав дев'ять транспортних медичних засобів, які мають суттєві (еквівалентні) ознаки, що співпадають із формулами його корисної моделі та його деклараційного патенту. Дані автомобілі були ввезені на митну територію України із інших країн із комплектацією, що охороняється патентами позивача. При цьому відповідач не володіє власними ліцензіями на застосування запатентованих технологій від позивача, як власника інтелектуальної власності, не володіють власними охоронюваними патентами з більш раннім пріоритетом. Відповідач зазначив, що отримав на баланс установи реанімобілі марки VOLKSWAGEN- CRAFTER у кількості 5 шт., кожен з яких є сертифікованим санітарним автомобільним транспортом на території України з відповідним сертифікованим медичним обладнанням та повіркою інспекціями ДАІ, ДП «Держхімпрофнагляд» та ДП Державтотрансдіпроект», перелік оснащення автомобілів відповідає «Примірному переліку оснащення виїзної бригади швидкої медичної допомоги».

Суд вказав, що факт отримання на баланс установи реанімобілів не є використанням запатентованого винаходу і відповідно не є порушенням прав, що випливають з патенту, відмовивши в задоволенні позову.

Проаналізуйте спір. Визначте предмет доказування для сторін. Які засоби доказування в контексті даного спору є належними, допустимими та достатніми? Чи мало місце порушення прав інтелектуальної власності? Ознайомтеся з рішенням суду <http://reyestr.court.gov.ua/Review/32305574>

Задача 4

Ю., як правонаступниця авторських прав свого батька – відомого письменника, подала позов до спільного підприємства „Сніп” про незаконне використання її права інтелектуальної власності, що виразилось у виданні спільним підприємством „Сніп” книги батька тиражем 100 тис. примірників.

У процесі підготовки справи до слухання було встановлено, що за своє життя її батько передав рукопис засновнику підприємства „Сніп” для ознайомлення і між ними велась підготовка проекту виключної ліцензійної угоди, але смерть автора перешкодила її укладенню. За заповітом автор передав усі свої права дочці, яка після вступу в права

спадкоємниці їх уступила видавництву «Макс». Відповідач також пояснив, що в період підготовки договору на підставі попередньої домовленості переказав на рахунок автора обумовлену частину авторської винагороди і представив копію відповідного платіжного документа.

Позивачка наполягала на тому, що договір її батьком не був підписаний і про одержання ним сум за платіжним документом їй нічого не відомо.

1. Яке рішення повинен винести суд?

2. Чи є порушення прав інтелектуальної власності позивачки? Якщо є, то які заходи їх захисту передбачає чинне законодавство?

Задача 5

ТОВ "Тріумф" звернулось в господарський суд з позовом до ПП "Орбіта" про припинення неправомірного використання винаходу та відшкодування завданих збитків. В процесі розгляду справи з'ясувалось, що формула винаходу, на який ТОВ одержало патент, складається з 1 незалежного і 3 залежних пунктів. ПП використало всі ознаки, вказані в незалежному пункті формули винаходу, і деякі ознаки, вказані в залежних пунктах.

1. Чи мало місце порушення прав ТОВ на запатентований ним винахід?

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Огляд практики Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_2_7_05_2021.pdf
2. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності // Українське Комерційне Право. 2021. № 1. с.141-149. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>
3. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
4. Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2019.

Тема 4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.

(2 год.)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми магістрам необхідно визначити поняття, мету та види запобіжних заходів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості вжиття запобіжних заходів в господарському та цивільному судочинстві у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Підстави припинення запобіжних заходів у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Поняття, мета та види заходів забезпечення позову при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості забезпечення позову в цивільному та господарському судочинстві у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Питання для обговорення:

1. Поняття, мета та види запобіжних заходів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності.
2. Особливості вжиття запобіжних заходів в господарському судочинстві у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності.
3. Підстави припинення запобіжних заходів у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності.
4. Забезпечення доказів в цивільному судочинстві у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Види та мета забезпечення доказів.
5. Порядок розгляду питання щодо забезпечення доказів, щодо скасування забезпечення доказів.
6. Поняття, мета та види заходів забезпечення позову при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності.
7. Особливості забезпечення позову в цивільному та господарському судочинстві у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте ухвалу апеляційного суду Запорізької області про скасування ухвали суду першої інстанції про забезпечення позову, режим доступу <http://reyestr.court.gov.ua/Review/36439042>. Висловіть свою думку щодо наявності чи відсутності підстав для постановлення ухвали про забезпечення позову. Що означає, що види забезпечення позову мають бути співмірними із заявленими позивачем вимогами? Проаналізуйте позицію, що висловлена судом у даній справі, щодо того, що співмірність, зокрема, полягає у тому, щоб засіб забезпечення відповідав предмету позову.
2. Проаналізуйте ст.ст.66, 67 ГПК України. Чи можливе постановлення ухвали про забезпечення позову в господарському судочинстві (у спорах про захист права інтелектуальної власності) до відкриття провадження по справі? Див. п.54 Постанови

Пленуму Вищого господарського суду України від 17.10.2012 № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності», Постанову Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 N 16 «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову». Ознайомтесь зч.4 ст.151 ЦПК України. Визначте умови постановлення ухвали про

забезпечення позову в цивільному судочинстві у спорах про захист права інтелектуальної власності до подання позову.

3. Порівняйте правову природу таких правових інститутів як «запобіжні заходи» (Розділ V-1 ГПК України), «забезпечення доказів» (ст.ст.133-135 ЦПК України) і «забезпечення позову» (ст.ст.151-155 ЦПК України, ст.ст. 66-68 ГПК України). Визначте сферу застосування вказаних правових інститутів під час розгляду спорів щодо прав інтелектуальної власності.

4. Проаналізуйте положення статті 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права». Порівняйте цю норму з положеннями щодо забезпеченням позову, що передбачені ЦПК. Чи є розбіжності між ст. 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права» та відповідними статтями ЦПК щодо забезпеченням позову.

Задачі:

Задача 1

Заявником Петренко П. протягом періоду з 2020 по 2024 року було створено твори мистецтва, а саме ескізи майбутніх торговельних марок, що являють собою результати його інтелектуальної творчої діяльності і за твердженням заявника, у нього як у автора творів мистецтва, виникли майнові авторські права на ці твори з моменту їх створення. В 2024 році Петренко П. під час здійснення покупок у супермаркеті «ВАРУС» в м.Дніпропетровську було виявлено реалізацію товарів виробництва ТОВ «МОРЕ-2007», ТОВ «СНЕК ЕКСПОРТ», ТОВ «РІДНИЙ ПРОДУКТ», ТОВ «ФАКТОР», «ТОВ ЧИСТА ПЛАНЕТА», на яких використано (відтворено) належні йому твори мистецтва, що він вважає незаконним, оскільки жодної домовленості з відповідачами щодо передачі їм права інтелектуальної власності у нього не було, угоди та/або договори щодо передачі майнових прав інтелектуальної власності також не укладались. Позовна заява, яку заявник має намір подати до суду протягом трьох днів з дня постановлення ухвали про забезпечення позову, містить в собі вимоги щодо поновлення його порушених прав як власника прав інтелектуальної власності на створені ним товарні знаки. В позові будуть заявлятися вимоги щодо припинення незаконного використання творів мистецтва відповідно до переліку, визнання недійсними Свідоцтв України на знаки для товарів та послуг та внесення певних змін в Державному реєстрі свідоцтв України на знаки для товарів і послуг.

1. Чи є підстави для постановлення ухвали про забезпечення позову в даній справі?
2. Проаналізуйте предмет і підставу майбутнього позову у даній справі. Визначте, які саме права інтелектуальної власності, на думку позивача, порушено відповідачами.
3. Чи дотримано вимоги ЦПК України щодо постановлення відповідної ухвали?

Задача 2

Компанія NewMediaDistributionCompany L.L.C. звернулася до господарського суду із заявою про вжиття тимчасових заходів до ТОВ «Телерадіокомпанія «ТелеРадіоСвіт», яке, на думку Заявника, здійснює несанкціоноване та незаконне використання кінематографічних творів, права на які належать Заявнику. Заявник просить суд здійснити огляд приміщень ТОВ «Телерадіокомпанія «ТелеРадіоСвіт», а також накласти арешт та вилучити у ТОВ примірники кінематографічних творів згідно переліку, наведеному у заяві, з подальшою передачею на відповідальне зберігання. Суд залишив Заяву без руху та зобов'язав Заявника виправити недоліки протягом 20 днів з моменту постановлення ухвали.

1. Дайте юридичний аналіз ситуації. Ознайомтесь з ухвалою суду

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/6537250>

2. Чи може суд залишити заяву про вжиття запобіжних заходів без руху?
3. Проаналізуйте, чи відповідають вимоги Заявника видам запобіжних заходів, що

передбачені ГПК?

4. При підготовці опрацюйте Розділ II Постанови Пленуму Вищого господарського суду від 17.10.2012 р. № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності». Режим доступу

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності // Українське Комерційне Право. 2021. № 1. с.141-149. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>
1. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
3. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. 2014. № 10. С.21-26. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahisavtorskihprav.html>
4. Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2019.
5. Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із

спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 4. С.3-10. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

6. Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. №4. С.3-10. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

**Тема 5. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності.
(2 год.)**

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми магістрам необхідно вивчити питання захисту прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку. Ознайомитися з системою органів держави адміністративного порядку захисту прав інтелектуальної власності та їх повноваження. Окрім того, вивчити адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності та особливості адміністративних процедур захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні України.

Питання для обговорення:

1. Поняття захисту прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку.

Система органів держави адміністративного порядку захисту прав інтелектуальної власності та їх повноваження.

2. Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності.

3. Адміністративні процедури захисту прав інтелектуальної власності на митному кордоні України.

Практичні завдання:

1. Зобразіть схематично система органів держави адміністративного порядку захисту прав інтелектуальної власності та їх повноваження.
2. Відмежуйте (на прикладі) особливості захисту прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку крізь призму приватних та публічних правовідносин.
3. Підготуйте есе на тему: «Захист прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку в умовах воєнного стану в Україні».

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
5. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4495-17>

Література

1. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності // Українське Комерційне Право. 2021. № 1. с.141-149. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>
2. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018 // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
3. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. 2014. № 10. С.21-26. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
[http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahisuavtorskihprav.html](http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahistu-avtorskihprav.html)
4. Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2019.
5. Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2022. № 4. С.3-10. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf
6. Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності. 2019. №4. С.3-10. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

Тема 6. Судовий захист авторських та суміжних прав. (2 год.)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми магістрам необхідно окреслити особливості захисту авторських та суміжних прав. Дослідити питання пов'язане з процедурою подачі позову щодо захисту авторських та суміжних прав, правильністю визначення предмету позовних вимог, підстав подання позову. З'ясувати питання пов'язане з формою позовної заяви та правильністю її оформлення відповідно до вимог чинного законодавства України.

Студентам необхідно вивчити особливості досудового розгляду даної категорії справ. Визначити питання пов'язане із способами захисту авторських та суміжних прав, суб'єктивним складом процесуальних правовідносин у таких справах.

Особливу увагу звернути на судовому розгляді справ пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, а також, питання оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав та порядок такого оскарження.

Питання для обговорення:

1. Об'єкти авторського права та суміжних прав, що підлягають правовій охороні.

2. Подання позову щодо захисту авторських або суміжних прав. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову.
3. Способи захисту авторських та суміжних прав. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.
4. Підсудність у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.
5. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту авторських та суміжних прав. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.
6. Особливості судового розгляду спорів щодо захисту авторських та суміжних прав.
7. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав.

Практичні завдання:

1. Складіть позовну заяву про захист права автора на курсову роботу.
2. Складіть позовну заяву про визнання авторського договору недійсним.

Задачі:

Задача 1

У вітальній новорічній листівці, розісланій однією з політичних партій у м. Львові було використано намальоване житомирським митцем Іллею Строяговським зображення київської «йолки». Про дану листівку автор малюнку дізнався із соціальних мереж. На своїй сторінці у мережі Facebook Стронговський дозволив некомерційне використання малюнку користувачами «для себе», але 19 грудня заборонив будь-яке використання малюнку.

1. Чи правомірно було використано малюнок?
2. Чи порушені цією партією якісь права автора?

Задача 2

У 2023 році видавництво «Преміум друк» опублікувало навчальний посібник «Інноваційна діяльність» авторів Несика А.Ф. та Підвального С.М. У 2008 році видавництво «Люкс +» перекидало посібник згідно з договором, укладеним тільки з одним із двох авторів – Підвальним С.М. «Преміум друк» подав позов до суду про визнання договору з «Люкс +» недійсним, вилучення контрафактних примірників твору і відшкодування шкода за порушення авторських прав.

1. Чи правомірні вимоги «Преміум друк»?
2. Яке рішення має прийняти суд?

Задача 3

До 40 річчя російського державного підприємства «Державний лазерний полігон «РАЙДУГА» видавництвом «ВІТ – прінт» було видано книгу. У книзі було використано фотографії з видами природи околиць міста. Колишній працівник підприємства «РАЙДУГА» Сорокін О. помітив, що деякі фотографії схожі на його власні фото. При детальному розгляді він помітив, що на одній з фотографій присутній «водяний знак» сайту Сорокіна <http://www.electrosad.ru>. Фотографії О. Сорокіна були розміщені на його власному сайті в розділі «Мої шпалери та фото» та доступні для скачування. У переліку авторів книги, ім'я Сорокіна не згадане, а 38 автором фотографій значиться Хромов А.В.

1. Чи може Сорокін довести, що його права порушені, якщо так, то які і яким чином?

Задача 4

Фотограф Сергій Степаненко у одному з підземних переходів м.Харкова помітив рекламу "Ломбард ЗАТ "Грантполіс і компанія". Рекламний плакат містив фотографію нічного м.

Харків, подібну до фото зробленого Степаненком, Замовником реклами значився "Ломбард ЗАТ Грантполіс і компанія", виконавець – невідомий.

1. Чи правомірною така ситуація?
2. Хто повинен понести відповідальність, яку і чому?

Задача 5

Композитор Музиченко В.В, та поет Плетньов О.А. створили декілька пісень, які були виконані в концертному залі. Видавництво «Полісся-Прес» звернулося до авторів з пропозицією про видання цих пісень.

1. З ким із авторів повинен бути укладений цей договір, якщо видавництво має намір водночас видати ноти з текстом, а також ноти і текст окремо?

Задача 6

Підприємство швидкого харчування замовило рекламній фірмі «Креатив» рекламний ролик. У ролику було використано кадр з фільму «Операція И та інші пригоди Шурика» «Хто не працює, той їсть. Учись студент». Автори ролику не отримували згоди авторів фільму на використання уривку, мотивуючи це тим, що використовувався не весь фільм, а лише кадр з однією фразою.

1. Чи правильно вчинили розробники реклами? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 7

Продюсерська компанія «Форвард-фільм», власник виключних прав на серіал «Вулиці розбитих ліхтарів», звернулася до суду з позовом про порушення авторських прав виробником серіалу «Опера» (ТОВ «Фенікс-фільм»), заявивши, що «Феніксфільм» порушив виключні права позивача, так як серіал «Опера» є переробкою серіалу «Вулиці розбитих ліхтарів» і для його створення необхідно було отримати дозвіл «Форвард-фільм». До того ж у серіалі присутні ті ж актори і їх герої, що і в «Вулицях розбитих ліхтарів». Відповідач заявив, що заключив договір зі сценаристом, який і створив сценарій серіалу «Опери», що є новим і оригінальним твором.

1. Чи є порушником «Фенікс-фільм»? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 8

Працівник теплокомуненерго Світлячков М. для полегшення власної роботи у робочий час на робочому комп'ютері створив базу даних платників та боржників. Після того, ж керівництво дізналося про існування такої бази, Світлячков М. видалив її з робочого комп'ютера та відмовився надати її керівництву підприємства для використання іншими працівниками, мотивуючи це тим, що створив її за власним бажанням і ініціативою, тому не зобов'язаний надавати результати своєї праці іншим працівникам.

1. Чи правомірно вчинив працівник?
2. Чи повинен він передати базу даних?

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс].

Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Коноваленко В. Компенсація за порушення авторського права і суміжних прав. Чи є світло в кінці тунелю? // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/kompensaciya-za-porushennya-avtorskogo-prava-i-sumizhnih-prav-chi-e-svitlo-v-kinci-tunelyu.html>
2. Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. Київ. 2019. № 2. С.192-199.
3. Люка А. Уніфікація режиму охорони авторського права і суміжних прав у рамках Європейського Союзу / А. Люка // Авторське право і суміжні права. Європейський досвід. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2021. С. 6-15.
6. Петренко П. Роль суду ЄС у правовому регулюванні захисту авторського права і суміжних прав у європейському союзі. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> <http://www.spilnota.org.ua/ua/article/id-1112/>
7. Рудник Т.В. Відповідальність за порушення авторського права // Часопис Київського університету права. Київ. 2020. № 2. С.248-251.
8. Сенік С.В., Лемик Р.Я. Цивільне процесуальне право: навч. посібник / С.В.Сенік, Р.Я.Лемик. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 424 с.

Тема 7. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом таких прав на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень. (2 год.)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки теми магістрам необхідно знати умови надання правової охорони засобам індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Подання позову щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Види позовів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення.

Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ.

Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.

Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення.

Питання для обговорення:

1. Подання позову щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову.
2. Способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Види позовів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення.
3. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ.
4. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.
5. Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення.
6. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте підстави визнання недійсним Свідоцтва на знак для товарів і послуг. Визначте предмет та підставу позову в цій категорії справ. Які особливості доказування в цих справах? Ознайомтесь з ст.19 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг».
2. Визначте способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення. Проаналізуйте спеціальне законодавство. Які способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування та географічні зазначення можна поєднати в позові?
3. Проаналізуйте предмет доказування у справах про захист прав на знаки для товарів і послуг. Визначте засоби доказування у цій категорії справ. Назвіть випадки, коли висновок експерта є визначальним засобом доказування.

Задачі:**Задача 1**

Компанією Командор С.А. заявлений позов до Приватного підприємства «Командор» про припинення порушення прав інтелектуальної власності авторських прав, про захист ділової репутації. Зокрема, Позивач здійснює свою діяльність з проектування та виробництва систем розсувних дверей та систем для забудови ніш та шаф-купе. На території України позивачу належить знак для товарів та послуг KOMANDOR. В позовній заяві позивач зазначає, що в кінці 2022 року йому стало відомо про незаконне використання Приватним

підприємством "Командор" на території України знаку для товарів і послуг, право на який належить Позивачу на підставі Свідоцтва. Незаконне використання полягає в тому, що Відповідач розмістив на сторінках власного сайту <http://www.komandor.com.ua/> інформацію про компанію Позивача, різноманітні посилання на її діяльність, інформацію про програмне забезпечення, знак для товарів та послуг, який є схожим настільки, що його можна сплутати зі знаком для товарів і послуг, який належить Позивачу. Позивач стверджує, що шляхом ідентичного оформлення та змісту сайту, використання на сторінках свого сайту знаку для товарів та послуг KOMANDOR Відповідач вводить в оману споживачів і видає сумнівну продукцію за продукцію компанії Позивача. Крім того, Відповідач на сторінках свого сайту без дозволу Позивача розмістив фотографії з сайту <http://komandor.com/>, котрі належить Позивачеві, і на які Позивач має виключні авторські права, на підставі розділу 7 Агентської угоди від 20.10.2024, укладеної між Позивачем та НовумВеликопольське рекламне агентство.

1. Визначте об'єкти права інтелектуальної власності, права на які порушено відповідачем.

2. Чи підпадають дії відповідача під поняття «використання знаку для товарів і послуг»? Визначте предмет доказування у даній справі. Ознайомтесь з рішенням суду <http://reyestr.court.gov.ua/Review/33507108>

Задача 2

СПД ФО, позивач, займається рекламною діяльністю з використанням позначення "ІНФОРМАЦІЯ_1" та з метою захисту власних інтелектуальних прав в рекламній діяльності у 2001 році зареєстрував за собою знак для товарів та послуг "ІНФОРМАЦІЯ_1" та отримав відповідне свідоцтво, яке чинне до 27.03.2021 р. Наприкінці 2012 р. біля відділення ПАТ "Брокбізнесбанк" позивачу надали рекламну листівку, з якої вбачається, що ПАТ "Брокбізнесбанк" з 20.10.2012 р. по 31.12.2012 р. проводить акцію із застосуванням знаку для товарів та послуг "ІНФОРМАЦІЯ_1", як реклами депозитного вкладу із 24% річних у гривнях. Свідоцтво на знак для товарів та послуг, яким володіє позивач, зареєстровано, зокрема, і за класом МКТУ № 35 "реклама". Відповідач не звертався з проханням надати дозвіл на його використання. Таким чином, позивач вважає, що при рекламуванні банківського продукту відповідача з метою сформувані та підтримати обізнаність споживачів та їх інтерес до продукту відповідача (банківського депозиту) використано позначення "ІНФОРМАЦІЯ_1" яке, як об'єкт інтелектуальної власності, зареєстровано за позивачем. Позивач просить зобов'язати відповідача припинити використання у рекламній продукції позначення "ІНФОРМАЦІЯ_1". та стягнути з відповідача 100000 грн. збитків у вигляді упущеної вигоди.

Суд ухвалив рішення, яким відмовив в задоволенні позову, вказавши, що товаром (послугою), для якої зареєстровано знак за свідоцтвом позивача, є реклама, а товаром (послугою), яка рекламує банк у досліджених листівках та оголошеннях у ЗМІ, є банківська послуга - депозитний продукт «ІНФОРМАЦІЯ_1», внаслідок чого використання банком у власній рекламі такого позначення не може ввести в оману споживача щодо особи, яка надає послугу.

1. Проаналізуйте ситуацію. Ознайомтесь з повним текстом рішення суду

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/40204308> . Висловіть свою думку щодо відхилення судом висновку експерта в даній справі.

2. Визначте, чи використання відповідачем спірних позначень після одержання позивачем відповідного свідоцтва України на знак для товарів і послуг є порушенням прав інтелектуальної власності позивача.

Задача 3

ТОВ "Інкерманський завод марочних вин" звернулось до суду з позовом до ТОВ "КД Коктебель" та НОІВ про визнання недійсним Свідоцтва на знак для товарів та послуг. Позивач є стороною ліцензійної угоди від 10.01.2021 р., укладеної з Компанією «ЯРЛІС ІНВЕСТМЕНТС ЛТД», згідно якої позивачу надано невиключну ліцензію на використання знаків для товарів та послуг «СТАРИЙ НЕКТАР» і «СТАРЫЙ НЕКТАР», а також надано право звертатися до судових та інших компетентних державних органів з заявам, позовами, що спрямовані на захист прав власника свідоцтва. Натомість 11.02.2023 на ім'я ТОВ "КД Коктебель" (відповідач 1) НОІВ (відповідач 2) було зареєстровано комбінований знак для товарів і послуг знак і видано Свідоцтво. Позивач обґрунтовує свої позовні вимоги невідповідністю знака для товарів і послуг, власником якого є відповідач 1, умовам надання правової охорони, зокрема, цей знак є схожим до ступеня змішування з раніше зареєстрованими знаками позивача; є оманливим або таким, що може ввести в оману щодо товару, послуги або особи, яка виробляє товар або надає послугу. Зазначені доводи позивач підтверджує висновком експертного дослідження об'єктів інтелектуальної власності, складеним експертами Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук.

Відповідач 1 зазначив в про те, що він згідно п. 1.5 договору оренди № 1127 від 26.07.2021 р. цілісного майнового комплексу державного підприємства радгосп-завод «Коктебель» є правонаступником державного підприємства радгосп-завод «Коктебель», а продукція з назвою «Старий Нектар» почала вироблятися цим підприємством ще з кінця 70-х-початку 80-х років ХХ ст. Тому, на думку відповідача 1, він має право на виробництво виноробної продукції з використанням назви «Старий Нектар». 17.09.2022 відповідачем 1 було подано заявку № m 201216166 на реєстрацію комбінованого позначення як знака для товарів і послуг з метою подальшого надання свідоцтва на такий знак до органу ліцензування для отримання додатку до ліцензії та підтвердження можливості виробництва вина з такою назвою. Відповідач 2 зазначив про те, що за результатами проведення кваліфікаційної експертизи заявки Відповідача 1 на знак для товарів і послуг було встановлено, що заявлене позначення відповідає умовам надання правової охорони.

Суд задовольнив позов.

Дайте юридичний аналіз ситуації. Визначте предмет доказування для позивача та відповідача. Обґрунтуйте правову позицію кожної із сторін з посилання на відповідні норми.

Проаналізуйте ст.500 ЦК України. Чи можливе застосування в даному спорі цієї норми?

Ознайомтесь з текстом рішення суду <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/38034313>. Проаналізуйте його.

Задача 3

ПП Науково-виробниче підприємство "Харчові продукти "Мультимікс" (далі-позивач) звернулося до суду з позовом до ТОВ дистриб'юторська компанія "Еллада" (далі-відповідач-1), про дострокове припинення дії свідоцтва України на знак для товарів і послуг «Ізюминка» та зобов'язання відповідного органу внести зміни до Державного реєстру свідоцтв України на знаки для товарів і послуг про дострокове припинення свідоцтва України на цей знак, опублікування в офіційному бюлетені «Промислова власність» відомостей про припинення дії свідоцтва. Відповідач є власником свідоцтва на знак для товарів і послуг «Ізюминка», для товарів 29 класу МКТП з 2016р. Позивач зазначає, що свідоцтво на знак для товарів і послуг «Ізюминка» для товарів 29 класу за МКТП не використовується в Україні, що дає підстави для його дострокового припинення дії.

Суд позов задоволити.

1. Дайте юридичний аналіз ситуації. Ознайомтесь з рішенням суду

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/40841291>

2. Що свідчить про використання знака власником Свідоцтва?

3. Які можуть бути поважні причини невикористання знака протягом тривалого часу?

4. Охарактеризуйте підстави дострокового припинення дії свідоцтва на торговельну

марку. Хто має право на звернення до суду з вказаним позовом?

5. Ознайомтесь та проаналізуйте рішення суду в подібній справі: рішення

господарського суду м.Києва від 03.11.2014р., Справа № 910/780/14, режим доступу:

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/41319248> .

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс].

Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс].

Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:

http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf

2. Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. 2021. № 2(113). С.51-54. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf>

3. Прудкий О. Захист прав на використання торговельних марок в інтернеті: судова практика // ЮРИСТ&ЗАКОН. 2024. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/>

4. Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. О., 2018. 18 с.

Тема 8. Судовий захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).

(2 год.)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки до семінарського заняття магістрам потрібно окреслити умови надання правової охорони об'єктам промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок). Дослідити порядок подання позову щодо захисту прав на об'єкти промислової власності, визначити форму позову та його зміст. Окреслити предмет та підстави даних позовних вимог, а також, види позовів, які можуть бути у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

Студентам необхідно розкрити досудовий та судовий порядок розгляду зазначеної категорії справ. Важливим є вивчення студентами питання щодо оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.

З метою грамотного оформлення позовної заяви та підготовки доказів важливим є дослідження підвідомчості та підсудності у даній категорії справ, що, також, потрібно розглянути магістрам при підготовці до семінарського заняття.

В сучасних умовах розвитку ринкової економіки студентам необхідно дослідити особливості розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності у відносинах економічної конкуренції.

Питання для обговорення:

1. Умови надання правової охорони об'єктам промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок).
2. Подання позову щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Види позовів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.
3. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.
4. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ.
5. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.
6. Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.
7. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності.
8. Особливості розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності у відносинах економічної конкуренції.

Практичні завдання:

1. Розкрийте порядок подачі заявки на отримання патенту.
2. Складіть позовну заяву про визнання патенту недійсним.
3. Складіть заяву про розсекречування секретного винаходу.

Задачі:**Задача 1**

Винахідник Фантазьоров В.І. працював над розробкою нового біорегулятора. Так як терміни виконання роботи були обмежені, розуміючи, що він не встигає виконати роботу вчасно, Фантазьоров В.І. звертається до знайомого інженера Завидкина І.І. за допомогою у виготовленні креслень окремих елементів пристрою. В процесі підготовки документів до Державної служби інтелектуальної власності для видачі патенту на винахід Завидкин І.І. почав претендувати на статус співавтора. Фантазьоров В.І. йому відмовив.

1. Хто правий у ситуації, що склалася? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 2

При реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю державний реєстраційний орган відмовив в реєстрації, мотивуючи це тим, що до статутного фонду Товариства включені права на промислові зразки, вартість яких не можна оцінити. Промислові зразки розроблені одним із засновників і планувалися для використання в процесі діяльності Товариства.

1. Чи правомірною така ситуація?
2. Чи мав право державний реєстраційний орган відмовити в реєстрації?
3. Чи можна здійснити оцінку майнових прав на промисловий зразок?

Задача 3

Фірма «А» отримала патент на прилад для ремонту безкамерних шин із застосуванням спеціальних гумових пробок, Дві інші фірми («В» і «С») почали виробляти і поставляти на ринок аналогічні пробки.

1. Чи мають право фірми «В» і «С» виробляти ці пробки без відповідних документів, адже це не сам прилад? Відповідь обґрунтуйте.

Задача 4

10 серпня 2023 року власник приватного підприємства Каркич В.І. уклав договір з інженером Володіним А.П. щодо створення моделі магазинної стійки для продажу газет та журналів. Осінню 2023 року замовник помирає, після чого до нотаріальної контори звертається син померлого Каркич А. В. із заявою про видачу свідоцтва про право на спадщину на використання корисної моделі; на право присвоєння корисній моделі свого імені; на право на перешкоджання неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності.

1. Чи має право Каркич А. В. на отримання відповідних прав? Якщо так, то чому?

Задача 5

Інженер науково-дослідного інституту Кращенко К. за завданням керівника інституту почав роботу над розробкою нової системи герметизації газових свердловин. Після закінчення роботи, Кращенко К. відзвітував керівництву про реалізацію проекту та про необхідність отримання патенту на винахід. Впродовж півроку керівництво не подавало заявки на винахід. Інженер, який хвилювався, що хтось може розробити аналогічний спосіб герметизації вирішив подати заявку до Укрпатенту самостійно. Дізнавшись про наміри Кращенко К., керівник попередив його, що винахід розроблений в межах виконання службових обов'язків і належить науково-дослідному інституту, тому інженер не має права патентувати його самостійно.

1. Відповідь обґрунтуйте.

Задача 6

ТОВ «Реліквія» голосило конкурс на кращий товарний знак для своїх товарів. У конкурсі перемогу здобув місцевий художник Стасюк П., він і отримав нагороду за перше призове місце. Після конкурсу, підприємство зареєструвало товарний знак і отримало відповідне свідоцтво. Невдовзі, Стасюк П. звернувся до директора підприємства з вимогою про виплату авторської винагороди.

1. Чи правомірні вимоги Стасюка П.?
2. Чи повинно підприємство виплачувати йому кошти?

Задача 7

У 2020 році підприємство «Домашній затишок» зареєструвало свій знак для товарів і послуг. Невдовзі керівництво підприємства звернулося до суду із позовом до підприємства «Затишок» з вимогою про визнання незаконним використання знаку для товарів і послуг та припинення такого використання, оскільки воно порушує їх права інтелектуальної власності.

1. Чи правомірно використання підприємством «Затишок» цієї назви? Відповідь обґрунтуйте.

Перелік рекомендованих джерел:***Нормативно-правові акти***

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
2. Гуля С.Л., Охромєєв Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://intellect.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulyastattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf
3. Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. 2023. № 3-1. С.120-122 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf
4. Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійними патентів на промислові зразки. // Юридичний журнал. 2016. № 9 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402>
5. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. 2016. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/doc/CHAS16_2.pdf

**Тема 9. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні тасмниці).
(2 год.)**

Методичні рекомендації: в процесі підготовки до семінарського заняття магістрам потрібно окреслити умови надання правової охорони нетрадиційним об'єктам інтелектуальної власності. Дослідити порядок подання позову щодо захисту прав на відповідні об'єкти, визначити форму позову та його зміст. Окреслити предмет та підстави даних позовних вимог, а також, види позовів, які можуть бути у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти промислової власності.

Студентам необхідно розкрити судовий порядок розгляду зазначеної категорії справ. Важливим є вивчення студентами питання щодо оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

З метою грамотного оформлення позовної заяви та підготовки доказів важливим є дослідження підвідомчості та підсудності у даній категорії справ, що, також, потрібно розглянути магістрам при підготовці до семінарського заняття.

Питання для обговорення:

1. Умови надання правової охорони нетрадиційним об'єктам інтелектуальної власності.
2. Подання позову щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Види позовів у справах щодо захисту прав на вказані об'єкти.
3. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на нетрадиційним об'єктам інтелектуальної власності.
4. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ.
5. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін.
6. Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності та особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Практичні завдання:

1. Проаналізуйте підстави визнання недійсним Патенту на селекційне досягнення (сорт рослин). Визначте предмет та підставу позову в цій категорії справ. Які особливості доказування в цих справах?
2. Проаналізуйте предмет доказування у справах про захист прав на раціоналізаторську пропозицію. Визначте засоби доказування у цій категорії справ. Назвіть випадки, коли електронні докази є визначальними засобами доказування і наведіть їх приклади.

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
2. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. 2021. № 13 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/278/>
3. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. 2016. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/doc/CHAS16_2.pdf
4. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2015 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
5. Іванюта Н.В. Захист та гарантії прав відповідача в процесі реалізації забезпечення позову в господарському судочинстві // Часопис Київського університету права. 2020. № 3. С.188-191 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_3/188.pdf
6. Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження // Юридичний журнал. 2014. № 3. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116>
7. Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2016. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>

САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 1. Науково-теоретичні, законодавчі та юридично-прикладні положення щодо питань захисту прав інтелектуальної власності (Тема1, Тема2, Тема3, Тема4, Тема5)

(30 год)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки Теми 1 здобувачі повинні шляхом окреслення відповідних ознак визначити поняття спору у сфері інтелектуальної власності, навести класифікацію таких спорів. Звернути увагу на особливості суб'єктного складу спорів у сфері інтелектуальної власності, окреслити коло об'єктів таких спорів. Окрім того, магістранти повинні дослідити юрисдикційний і неюрисдикційний порядок захисту прав у сфері інтелектуальної власності. Способи захисту прав інтелектуальної власності, при цьому, відокремлюючи загальні способи захисту від спеціальних способів захисту. Здобувачі повинні проаналізувати правові прецеденти, що мали місце в історії захисту права інтелектуальної власності. Визначити можливість та необхідність захисту прав інтелектуальної власності в міжнародних судах. Окреслити перспективу адаптації законодавства України у сфері права інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу; в процесі підготовки Теми 2 - необхідно дослідити питання підвідомчості розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності, юрисдикційний та неюрисдикційний порядок розгляду таких спорів. Дослідити питання підсудності розгляду судових справ щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також, питання підсудності справ у сфері інтелектуальної власності в порядку окремого виду судочинства: цивільне судочинство; господарське судочинство; адміністративне судочинство. В межах підготовки даної теми здобувачам необхідно дослідити діяльність вищого Суду з питань інтелектуальної власності, його повноваження та особливості порядку розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності у такому суді; в процесі підготовки Теми 3 - слід дослідити питання доказів та доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Визначити види доказів у таких справах. Дослідити питання належності та допустимості доказів, достовірності та достатності доказів. Окреслити предмет доказування та встановити обов'язок доказування. Окрему увагу потрібно приділити питанням щодо особливостей доказування у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності по відношенні до різних об'єктів інтелектуальної власності, зокрема, щодо захисту авторських та суміжних прав; у справах щодо захисту прав на об'єкти промислової власності; засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту. В межах вивчення даної теми магістрантам необхідно проаналізувати матеріали судової практики, зокрема види доказів, які використовувалися сторонами в процесі судового розгляду справ, відповідність вимогам, які ставляться до доказів, що подаються та передбачені цивільним процесуальним законодавством України; в процесі підготовки Теми 4 магістрам необхідно визначити поняття, мету та види запобіжних заходів при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості вжиття запобіжних заходів в господарському та цивільному судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Підстави припинення запобіжних заходів у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності. Поняття, мета та види заходів забезпечення позову при розгляді спорів у сфері інтелектуальної власності. Особливості забезпечення позову в цивільному та господарському судочинстві у справах щодо захисту прав інтелектуальної власності; в процесі підготовки Теми 5 магістрам необхідно окреслити особливості

адміністративного порядку захисту прав інтелектуальної власності. Вивчити питання системи органів держави, щодо захисту прав інтелектуальної власності та їх повноваження.

Практичні завдання:

1. Виокремить спеціальні правові ознаки, які притаманні спорам у сфері права інтелектуальної власності.
2. Складіть розгорнуту схему видів спорів у сфері інтелектуальної власності.
3. Окресліть загальні та спеціально-правові способи захисту прав інтелектуальної власності.
4. Визначіть місце та значення неюрисдикційного порядку захисту прав у сфері інтелектуальної власності.
5. Дослідіть правові прецеденти, що мають місце в історії захисту права інтелектуальної власності.
6. Проаналізуйте можливість та необхідність захисту прав інтелектуальної власності в міжнародних судах.
7. Адаптація законодавства України у сфері права інтелектуальної власності до законодавства Європейського Союзу.
8. Складіть позовну заяву про визнання лі авторського права на художній твір.
9. Дослідіть питання створення та особливостей діяльності Вищого Суду з питань інтелектуальної власності.
10. Зобразіть схематично підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.
11. Дослідіть питання подачі доказів у справах в сфері прав інтелектуальної власності до судового розгляду справи.
12. Особливості процесу доказування під час судового розгляду справ про порушення авторського права.
13. Складіть проект експертного висновку за результатами проведення судової експертизи з питання про те, чи може частина літературного письмового твору (в тому числі й оригінальна назва твору) використовуватися самостійно або чи є твір похідним.
14. Проаналізуйте ухвалу апеляційного суду Запорізької області про скасування ухвали суду першої інстанції про забезпечення позову, режим доступу <http://reyestr.court.gov.ua/Review/36439042>. Висловіть свою думку щодо наявності чи відсутності підстав для постановлення ухвали про забезпечення позову. Що означає, що види забезпечення позову мають бути співмірними із заявленими позивачем вимогами? Проаналізуйте позицію, що висловлена судом у даній справі, щодо того, що співмірність, зокрема, полягає у тому, щоб засіб забезпечення відповідав предмету позову.
15. Проаналізуйте ст.ст.66, 67 ГПК України. Чи можливе постановлення ухвали про забезпечення позову в господарському судочинстві (у спорах про захист права інтелектуальної власності) до відкриття провадження по справі? Див. п.54 Постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17.10.2012 № 12 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності», Постанову Пленуму Вищого господарського суду України від 26.12.2011 № 16 «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову». Ознайомтесь з ч.4 ст.151 ЦПК України. Визначте умови постановлення ухвали про забезпечення позову в цивільному судочинстві у спорах про захист права інтелектуальної власності до подання позову.
16. Порівняйте правову природу таких правових інститутів як «запобіжні заходи» (Розділ V-1

ГПК України), «забезпечення доказів» (ст.ст.133-135 ЦПК України) і «забезпечення позову» (ст.ст.151-155 ЦПК України, ст.ст. 66-68 ГПК України). Визначте сферу застосування вказаних правових інститутів під час розгляду спорів щодо прав інтелектуальної власності.

17. Проаналізуйте положення статті 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права». Порівняйте цю норму з положеннями щодо забезпеченням позову, що передбачені ЦПК. Чи є розбіжності між ст. 53 Закону України «Про авторське право та суміжні права» та відповідними статтями ЦПК щодо забезпеченням позову.

Задачі:

Задача 1.

Програміст за фахом Мороз розробив комп'ютерну програму для ведення автоматизованого бухгалтерського обліку на підприємствах. Програма була створена за трудовим договором, укладеним гр. Морозом (автором) з приватним підприємством “Альтаір”. Після закінчення роботи над програмою автор передав її роботодавцю, за що той сплатив йому обумовлену договором грошову винагороду. Через деякий час (приблизно півроку) автору програми стало відомо, що приватне підприємство “Альтаір” уклало декілька авторських договорів, згідно з якими право на використання вищевказаної програми було передано іншим підприємствам. Гр. Мороз, вважаючи себе автором програми, звернувся до суду з позовом на приватне підприємство “Альтаір”, в якому прохав суд винести рішення про припинення розповсюдження програми і відшкодування йому завданих збитків. Свої вимоги позивач мотивував тим, що згідно з чинним законодавством саме йому, а не відповідачу, належить авторське право на створену програму та що умовами трудового договору не було передбачено право відповідача на розповсюдження програми. Яке рішення повинен прийняти суд?

Задача 2.

У торговця аудіокасетами на ринку представником агентства з колективного управління авторськими і суміжними правами було виявлено у продажу примірники не ліцензованих аудіокасет із записами популярних виконавців. Майнові права і інтереси ряду з них агентство представляло на підставі договору із продюсерами і національним Агентством з авторських і суміжних прав. Крім того, виявлено декілька касет з новими піснями Руслани, які ще не вийшли у продаж із студії запису. Як пояснив продавець, цей запис він не продавав, а використовував лише для особистого користування. Зазначені копії зробив у цей день на випадок втрати “дорогого” для нього оригіналу запису. Дайте правову кваліфікацію наведеному. Обґрунтуйте позицію продавця, вкажіть, які юридичні факти входять у предмет доказування по цій справі.

Задача 3.

Радгосп-завод “Бер” без дозволу Чілійського винзаводу — власника знака для товарів і послуг “Вінок Дунаю” — випускав і реалізовував з лютого по квітень 2008 р. вино з аналогічною назвою відповідно до сертифіката відповідності, виданого Закарпатським державним центром стандартизації, метрології і сертифікації (ДЦСМС). Після отримання заявки уповноваженого представника Чілійського винзаводу Закарпатський ДЦСМС припинив дію вказаного сертифіката на випуск і реалізацію заводом “Бер” вина “Вінок Дунаю”. За експертним висновком патентного повіреного використання радгоспзаводом “Бер” знака для товару і послуг (пляшка, етикетка) Чілійського винзаводу на ринку однорідних товарів може ввести споживача в оману стосовно виробника вина. Територіальне

відділення Антимонопольного комітету України порушило адміністративне провадження у справі. Як слід кваліфікувати дії радгосп-заводу “Бер”. Яке рішення слід винести у справі? Які можливі способи захисту порушених прав і впливу на порушника?

Задача 4.

Тищенко звернувся в 2004 р. до видавництва “Тетрис” з позовом, у якому просив припинити розповсюдження та вилучити всі примірники опублікованого видавництвом роману “Шлях у небуття”, а також про відшкодування завданої реальної та компенсацію моральної шкоди. Свої вимоги він мотивував тим, що написаний батьком в 1952 р. роман в 1955 р. був опублікований в журналі “Вітчизна” і відтоді не публікувався. Після смерті в 1964 р. батька він успадкував право, яке видавництво проігнорувало. Представник видавництва заперечував позовні вимоги вказав, що строк дії авторського права спадкоємця закінчився в 1980 р. – тобто через 25 років після смерті. Крім того, видавництво почало підготовку до видання роману та випустило в світ першу партію тиражу до вступу Закону України “Про авторське право та суміжні права” в силу і не могло передбачити лібералізації прав спадкоємців. Заслухавши аргументи сторін, суд виніс рішення на користь позивача. Проаналізуйте ситуацію та рішення суду. Підготуйте варіант свого рішення по справі.

Задача 5.

19 червня 1999 г. колишній голова ПАТ “Пивзавод Іванівський” Т. і начальник виробничої лабораторії М. через ПАТ “Патентно-інноваційний центр” подали заявку на винахід – настойку солодку “Пікантна горобина на коньяку” і заявку на винахід “Слива на коньяку”, що були розроблені головним технологом ПАТ “Аромат” Ч. разом із К. і Т. Вказані рецептури були розроблені в ПАТ “Аромат” в 2007 г. і зареєстровані в Державному комітеті харчової промисловості України: “Пікантна горобина на коньяку” 3 грудня 2007 р., а “Слива на коньяку” 2 грудня 2007 р. Вони були виконані на основі замовлення ПАТ “Пивзавод Іванівський”. Розробниками в матеріалах був вказаний “Пивзавод Іванівський”, — відповідно до укладеного договору патентоволодільцем повинен бути замовник. Колишній голова ПАТ “Пивзавод Іванівський” виступав представником замовника розробок і підписував технологічні карти та рецептури як посадова особа. Заступник директора ТзОВ “Аспект” Т. здійснювала фінансування проведення робіт. Яке рішення повинен винести суд в разі звернення з позовом ?

Задача 6.

Продюсерський центр “Супер-нова” звернувся з позовами про захист авторських прав до ряду студій звукозапису та продавців аудіокасет із записами популярних шлягерів. У них вказувалось, що вказаними суб’єктами без дозволу позивача відтворюються та продаються копії створених у центрі записів. Внаслідок неякісного піратського перезапису порушується ділова репутація центру. В позовах вимагалось відшкодувати заподіяну шкоду в розмірі 300 000 гривнів солідарне, вилучити та знищити всю контрафактну продукцію, компенсувати заподіяну моральну шкоду та припинити діяльність відповідачів, Яке рішення повинен винести суд? Чи правомірні вимоги позивача?

Задача 7.

Багрій, як правонаступниця авторських прав свого батька відомого письменника, подала позов до спільного підприємства “Флора” про незаконне використання її права інтелектуальної власності, що виразилось у виданні СП книги батька 100 тис. примірників. В процесі підготовки справи до слухання було встановлено, що за своє життя її батько передав рукопис засновнику СП для ознайомлення і між ними велась підготовка проекту виключної ліцензійної угоди, але смерть автора перешкодила її укладенню. За заповітом автор передав

усі свої права дочці, яка після вступу в права спадкоємниці їх уступила Московському видавництву “Максим”. Відповідач також пояснив, що в період підготовки договору на підставі попередньої домовленості переказав на рахунок автора обумовлену частину авторської винагороди і представив копію відповідного платіжного документа. Позивачка наполягала на тому, що договір її батьком не був підписаний і про одержання ним сум за платіжним документом їй нічого не відомо. Якому суду підсудна дана справа? Яке рішення повинен винести суд?

Задача 8.

Краснова звернулася до видавництва “Юридична практика” з позовом, в якому просила стягнути з нього авторську винагороду та відшкодувати заподіяну моральну шкоду. В позові вона вказала, що у виданому CD-ROM дипломні, курсові роботи і реферати без її відома була вміщена написана нею дипломна робота. Як доказ вона представила дискету із записом своєї роботи. Як потім було встановлено, запис роботи на дискету був зроблений за рік до випуску у продаж згаданого диску. Витік інформації з її домашнього персонального комп'ютера виключався. Копію дискети із записом дипломної роботи на вимогу вищого навчального закладу, у якому вона навчалась, позивачка додала до матеріалів самої дипломної роботи. Як слід вирішити справу? Які факти мають значення для її вирішення?

Задача 9.

У торговця аудіокасетами на ринку представником агентства з колективного управління авторськими і суміжними правами було виявлено у продажу примірники не ліцензованих аудіокасет із записами популярних виконавців. Майнові права і інтереси ряду з них агентство представляло на підставі договору із продюсерами і національним Агентством з авторських і суміжних прав. Крім того, виявлено декілька касет з новими піснями Руслани, які ще не вийшли у продаж із 45 студії запису. Як пояснив продавець, цей запис він не продавав, а використовував лише для особистого користування. Зазначені копії зробив у цей день на випадок втрати “дорогого” для нього оригіналу запису. Дайте правову кваліфікацію наведеному. Обґрунтуйте позицію продавця, вкажіть, які юридичні факти входять у предмет доказування по цій справі.

Задача 10.

19 червня 2009 р. колишній голова ПАТ “Пивзавод Іванівський” Т. і начальник виробничої лабораторії М. через ПАТ “Патентно-інноваційний центр” подали заявку на винахід — настоянку солодку “Пикантна горобина на коньяку” і заявку на винахід «Слива на коньяку», що були розроблені головним технологом ПАТ “Аромат” Ч. разом із К. і Т. Вказані рецептури були розроблені в ПАТ “Аромат” в 2007 р. і зареєстровані в Державному комітеті харчової промисловості України: “Пикантна горобина на коньяку” 3 грудня 2007 р., а “Слива на коньяку” 2 грудня 2007 р. Вони були виконані на основі замовлення ПАТ “Пивзавод Іванівський”. Розробниками в матеріалах був вказаний “Пивзавод Іванівський”, — відповідно до укладеного договору патентоволодільцем повинен бути замовник. Колишній голова ПАТ “Пивзавод Іванівський” виступав представником замовника розробок і підписував технологічні карти та рецептури як посадова особа. Заступник директора ТзОВ “Аспект” Т. здійснювала фінансування проведення робіт. Яке рішення повинен винести суд в разі звернення з позовом ?

Тестові завдання:

1. Які із зазначених дій не порушують права інтелектуальної власності:

А. подарувати куплений CD-диск іншій особі

- В. передати копію купленого CD-диску іншій особі
С. надіслати електронною поштою файл у форматі MP3 іншій особі
2. Інтелектуальні продукти, виготовлені або розповсюджені з порушеннями прав інтелектуальної власності, називають:
- А. контрабандні
В. контрафактні
С. копірайтні
3. Яка дія визнаватиметься порушенням патенту:
- А. використання винаходу за надзвичайних обставин
В. використання винаходу з науковою метою або в порядку експерименту, якщо це не спрямовано на одержання прибутку
С. використання винаходу з метою модифікації за умови повідомлення автора
4. Сукупність заходів, спрямованих на запобігання порушенням прав інтелектуальної власності, є:
- А. охороною інтелектуальної власності
В. захистом інтелектуальної власності
С. управлінням інтелектуальною власністю
5. Охороною прав інтелектуальної власності займаються:
- А. правоохоронні органи
В. судові та адміністративні органи
С. патентні органи
6. Спеціальний порядок захисту прав інтелектуальної власності здійснюється в:
- А. органах служби безпеки
В. органах внутрішніх справ
С. органах митної служби
7. Правовласник може вимагати від порушника:
- А. припинення дій, що порушують права власності або створюють загрозу порушення
В. відшкодування матеріальної та моральної шкоди
С. вилучення з обігу товарів з неправомірним використанням зазначення походження
8. До компетенції судових органів може бути віднесено розгляд справ про:
- А. авторство на об'єкт промислової власності
В. встановлення власника патенту
С. всі відповіді вірні
9. Вид альтернативного врегулювання спорів, здійснюваний із залученням незацікавленого, нейтрального посередника, який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати ситуацію так, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси усіх учасників конфлікту:
- А. арбітраж
В. медіація
С. провайдинг
10. До складу державної системи правових органів в галузі інтелектуальної власності не належить:
- А. Державне підприємство «Інтелзахист»
В. Всеукраїнська асоціація інтелектуальної власності
С. Українське агентство з авторських і суміжних прав
11. Головною функцією Інституту інтелектуальної власності і права є:

- А. здійснення експертизи заявок на об'єкти промислової власності
 - В. підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері інтелектуальної власності
 - С. колективне управління правами авторів
12. Державні інспектори з питань інтелектуальної власності здійснюють функцію:
- А. попередження правопорушень у сфері інтелектуальної власності
 - В. реєстрації заявок на отримання патентів
 - С. колективне управління правами авторів

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
5. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4495-17>

Література

1. Бачун О. Досудова підготовка справ щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2014. № 1 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=380>
2. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
3. Гумега О. Судовий захист прав інтелектуальної власності в Україні як один із принципів цивільного права. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2020. № 6 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2016/11/Gumega-216.pdf>
4. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2015 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
5. Коротун О. М. Захист прав інтелектуальної власності: сучасний стан розвитку процесуального законодавства. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/329>
6. Гумега О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: пошук шляхів удосконалення. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2019. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ndiiv.org.ua/Files2/2014_6/15.pdf
7. Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження. // Юридичний журнал. 2014. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116>

8. Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності. // Юридичний журнал. 2016. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>
9. Львов Ю.Б. Судовий захист прав інтелектуальної власності: сучасний стан та перспективи. // Право України. 2016. № 11 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_ukr_11_16/Lvov_B_2016_11/
10. Світличний О. Охорона інтелектуальної власності у світлі судової реформи в Україні. Публічне право. 2017. № 4. С. 88–94.
11. Коваль М. Вищий суд з питань інтелектуальної власності: процес створення триває. Юридична газета. 02.07.2018. № 27–28 (629–630).
12. Остапчук В. Останні зміни в режимі захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2014. № 10 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1412>
13. Ніколаєнко А. Штучна підвідомчість в інтелектуальних спорах // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/shtuchna-pidvidomchist-v-intelektualnih-sporah.html>
14. Худенко О. Проблеми судового розгляду справ щодо прав інтелектуальної власності до початку роботи Вищого суду з питань інтелектуальної власності // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://radako.com.ua/news/problemi-sudovogo-rozglyadu-sprav-shchodo-prav-intelektualnoyi-vlasnosti-do-pochatku-roboti>
15. Мудрицька К. О. Особливості вирішення спорів про порушення прав інтелектуальної власності на сайтах в мережі Інтернет. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021.
16. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті Європейської інтеграції: Прохоров-Лукін Г., Кириченко І. Судова експертиза як невід'ємна складова ефективного захисту прав інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2018. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1585>
17. Огляд практики Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_2_7_05_2021.pdf
18. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності // Українське Комерційне Право. 2021. № 1. с.141-149. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>
19. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
20. Іванюта Н.В. Забезпечення позову в господарському судочинстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук: спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / Н.В.Іванюта. Донецьк. 2012. 20с.
21. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. 2014. № 10. С.21-26. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahisavtorskihprav.html>

22. Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2019.
23. Беліков О. Забезпечення позову в цивільному судочинстві // Юридичний журнал. 2017. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу
<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2610>
24. Жуков В. Забезпечення доказів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності // Українське Комерційне Право. 2021. № 1. с.141-149. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://konovalenko.zp.ua/wp-content/uploads/2010/12/jukov-2.pdf>
25. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018 // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
26. Іванюта Н.В. Забезпечення позову в господарському судочинстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юридичних наук: спец. 12.00.04 «господарське право, господарсько-процесуальне право» / Н.В.Іванюта. Донецьк. 2012. 20с.
27. Тарасенко Л.Л. Докази і доказування у спорах щодо захисту авторських прав /Л.Л.Тарасенко // Адвокат. 2014. № 10. С.21-26. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://yurholding.com/news/78-dokazi-dokazuvannya-u-sporah-schodo-zahisavtorskihprav.html>
28. Фурса С., Цюра Т. Докази і доказування у цивільному процесі: Науково-практичний посібник (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2019.
29. Штефан О. Дещо до питання про заходи збереження доказів по справах, що виникають із спірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності // Теорія і практика інтелектуальної власності .2016. № 4. С.3-10. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: ftp://ftp.s12.freehost.com.ua/2009_4/1.pdf

Завдання для контролю самостійної роботи магістрантів з Змістового модуля 2. Особливості захисту прав інтелектуальної власності щодо окремих видів спорів у сфері прав інтелектуальної власності. (Тема6, Тема7, Тема8, Тема9)

(30 год)

Методичні рекомендації: в процесі підготовки Теми 6 магістрам необхідно окреслити особливості захисту авторських та суміжних прав. Дослідити питання пов'язане з процедурою подачі позову щодо захисту авторських та суміжних прав, правильністю визначення предмету позовних вимог, підстав подання позову. З'ясувати питання пов'язане з формою позовної заяви та правильністю її оформлення відповідно до вимог чинного законодавства України. Здобувачам необхідно вивчити особливості досудового розгляду даної категорії справ. Визначити питання пов'язане із способами захисту авторських та суміжних прав, суб'єктивним складом процесуальних правовідносин у таких справах. Особливу увагу звернути на судовому розгляді справ пов'язаних із захистом авторських та суміжних прав, а також, питання оскарження рішень судів у справах щодо захисту авторських та суміжних прав та порядок такого оскарження; в процесі підготовки Теми 7 магістрантам необхідно знати умови надання правової охорони засобам індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Подання позову щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Форма і зміст позовної заяви. Предмет та підстави позову. Способи захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Види позовів у справах щодо

захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Суб'єктний склад процесуальних правовідносин у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Підвідомчість та підсудність у цій категорії справ. Предмет доказування, засоби доказування у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Обов'язок доказування вимог та заперечень сторін. Особливості судового розгляду спорів щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення. Особливості оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, географічні зазначення; в процесі підготовки Теми 8 магістрам потрібно окреслити умови надання правової охорони об'єктам промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок). Дослідити порядок подання позову щодо захисту прав на об'єкти промислової власності, розкрити досудовий та судовий порядок розгляду зазначеної категорії справ. Окрім того, вивчити питання підвідомчості та підсудності у даній категорії справ. В сучасних умовах розвитку ринкової економіки дослідити особливості розгляду спорів щодо захисту прав інтелектуальної власності у відносинах економічної конкуренції. Магістрантам необхідно навчитися складати відповідні процесуальні документи у справ щодо захисту прав інтелектуальної власності на об'єкти права промислової власності; в процесі підготовки Теми 9 магістрантам потрібно окреслити умови надання правової охорони нетрадиційним об'єктам інтелектуальної власності. Дослідити порядок подання позову щодо захисту прав на відповідні об'єкти, визначити форму позову та його зміст. Окреслити предмет та підстави даних позовних вимог, а також, види позовів, які можуть бути у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти промислової власності. Також, необхідно розкрити судовий порядок розгляду зазначеної категорії справ. Важливим є вивчення студентами питання щодо оскарження рішень судів у справах щодо захисту прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. З метою грамотного оформлення позовної заяви та підготовки доказів важливим є дослідження підвідомчості та підсудності у даній категорії справ, що, також, потрібно розглянути здобувачам.

Практичні завдання:

1. Складіть проект ухвали суду про передання справи щодо захисту авторських прав до іншого суду (в порядку підвідомчості та підсудності справи)
2. Складіть позовну заяву про захист права автора на науковий твір.
3. Складіть рішення суду про визнання авторського договору недійсним чи неукладеним (за результатами аналізу судової практики в даній категорії справ).
4. Проаналізуйте порядок реєстрації права інтелектуальної власності на комерційне найменування.
5. Складіть проект рішення про визнання Свідоцтва за торговельну марку недійсним.
6. Проаналізуйте предмет доказування у справах про захист прав на знаки для товарів і послуг. Визначте засоби доказування у цій категорії справ. Назвіть випадки, коли висновок експерта є визначальним засобом доказування.
7. Вкажіть повну вартість правової охорони об'єктів патентного права (від плати за подання заявки до збору за підтримку правової охорони за останній рік чинності патенту). Розкрийте зміст питання оформлення прав на об'єкти промислової власності.
8. Складіть позовну заяву про визнання патенту на корисну модель недійсним.

9. Дослідіть особливості припинення правової охорони об'єктів промислової власності.
10. Складіть проект висновку експерта на підтвердження винаходу як доказу в судовому процесі.
11. Проаналізуйте підстави визнання недійсним Патенту на селекційне досягнення (сорт рослин). Визначте предмет та підставу позову в цій категорії справ. Які особливості доказування в цих справах?
12. Проаналізуйте предмет доказування у справах про захист прав на раціоналізаторську пропозицію. Визначте засоби доказування у цій категорії справ. Назвіть випадки, коли електронні докази є визначальними засобами доказування і наведіть їх приклади.

Задачі:

Задача 1.

Групі студентів було доручено підготувати презентацію юридичного факультету. При підготовці до роботи було вирішено написати і виконати пісню, присвячену юрфаку. Сергій написав вірші. Віктор, який має музичну освіту по класу фортепіано, написав музику. На урочистому заході пісня була виконана Вікторією. Даний твір справило враження на керівництво факультету, в результаті було прийнято рішення вважати дане виконання офіційним гімном юридичного факультету.

Який об'єкт інтелектуальних прав виник в результаті даної роботи?

У кого і які права виникли відносно такого об'єкта?

Задача 2.

Громадянин Петров працює в театрі режисером. Відповідно до плану діяльності театру він поставив виставу за романом відомого російського автора.

Якими правами володіє Петров і автор роману?

Задача 3.

Управління Північною залізницею доручило групі працівників підготувати до видання Розклад руху приміських потягів з вокзалів м. Києва. Укладач розкладу руху потягів Руденко звернулася до юриста за консультацією, чи можна вважати підготовлений до видання Розклад об'єктом авторського права. Одночасно її цікавило, чи розповсюджується авторське право на підготовлену нею невелику брошуру, в якій викладаються основні права та обов'язки пасажирів, які користуються приміським транспортом.

Які роз'яснення повинні бути надані з цих питань?

Які вимоги пред'являються законодавством до об'єкта авторського права?

Задача 4.

Декілька авторів створили малюнки, які згодом було використано ТОВ "Ліра" при виробництві чайних сервізів. Автори вимагали від ТОВ "Ліра" укладення договору на використання їх малюнків, посилаючись на те, що на всі твори, зокрема й виконані в порядку службового завдання, авторське право належить самим авторам.

ТОВ "Ліра" відмовилося задовольнити таку вимогу, оскільки в трудовому договорі зазначено, що право на використання всіх творчих результатів інтелектуальної власності працівників належить саме підприємству. Більше того, товариство вважає, що створено промислові зразки, а не твори, що охороняються авторським правом.

Вирішити спір.

Задача 5.

Радіостанція "Лотос" у рубриці "Останні новини науки та техніки" передала в ефір опубліковану в журналі статтю Іванова М. "Результати дослідження dna континентального

шельфу України”. Іванов М. поставив до радіостанції вимогу про сплату винагороди. Її було відхилено, керуючись тим, що згідно з авторським законодавством усі опубліковані наукові статті можуть транслюватися в ефірі без згоди автора та без сплати йому винагороди.

В яких випадках чинне законодавство в сфері авторського права допускає використання творів науки без згоди автора та сплати йому винагороди?

Задача 6.

Магазин “Деврож” у рекламі (тривалістю в 30 секунд) себе та своєї продукції на телебаченні та радіомовленні для музичного супроводу реклами використовував частини сучасних популярних творів. Автор одного з них вирішив, що рекламодавець порушує його авторські права та звернувся за роз’ясненнями до юриста.

Які роз’яснення може отримати автор музичного твору?

Задача 7.

Петренко звернулася до суду з позовом до Червоненко про захист її права на курсову роботу. В процесі розгляду справи суд вияснив тотожність обох курсових робіт, які при перевірці були повернені викладачем на повторне виконання як такі, що не мають самостійного характеру і є плагіатом. Курсова робота позивачки надійшла поштою в деканат 10.10.10 року з Львівської області, а на перевірку була представлена 16 жовтня цього ж року. Курсова робота Червоненко – жителя Харкова, подана 15.10.10 року і надійшла на кафедру 17 жовтня. Цього ж дня обидві роботи були передані на перевірку та рецензування. Відповідач стверджував, що роботу він писав із навчального посібника, це стверджувала і позивачка.

Суддя призначив літературну експертизу, яка дала висновок, що обидві роботи списані з одного навчального посібника і виконані незалежно одна від одної. В роботі є незначні тотожні відхилення від тексту першоджерела.

Визначить, що в даному випадку є об’єктом авторського права?

Чи виникає авторське право на курсову роботу?

Яке рішення слід винести по справі?

Задача 8.

Громадянин Іванов, який проживає в місті Київ, захопившись вивченням традицій чаювання і сортів чаю, розробив свою суміш чайного напою. Вирішивши продати рецепт свого чаю українській компанії ПАТ «Чайкофепром», він побажав, щоб даний чай продавався під товарним знаком, зареєстрованим на його ім'я. З цією метою він вирішив подати заявку до Українського інституту промислової власності про реєстрацію на своє ім'я словесного товарного знака, що складається зі словосполучення «Біт Бен» (великими літерами), під яким дрібним шрифтом вказується: «Лондон-Київ». Таке рішення пояснювалося тим, що при розробці свого рецепта чаю він використовував книги англійських авторів за рецептурою чаїв. Фоном для зазначеного товарного знака Іванов вирішив заявити поєднання прапорів України і Великобританії.

Чи зареєструє Українського інституту промислової власності такий товарний знак?

Відповідь обґрунтуйте.

Задача 9.

ПАТ «Техніка» вирішило розпочати виробництво нового кавника, що забезпечує досить тривалий час високу температуру звареної кави. З цією метою товариство подало заяву на реєстрацію товарного знака «Термос LUX». Укрпатент відмовив в реєстрації товарного знака

у зв'язку з тим, що Укрпатентом вже зареєстрований товарний знак «Термос VI P» по класу, з яким заявляється товарний знак був схожий до ступеня змішування. Не погодившись з рішенням Роспатенту, товариство звернулося до арбітражного суду.

Яке рішення має винести суд?

Задача 10.

ТОВ «Національна компанія харчової торгівлі» розробило проект створення мережі кафе швидкого харчування (фаст фуд). З цією метою нею був зареєстрований словесний товарний знак «Їсти подано». Дізнавшись про це, письменник Сидоров звернувся до суду з позовом про оскарження реєстрації такого товарного знака, оскільки він повністю відтворює назву його комедійної п'єси «Їсти подано», видану рік тому тиражем 10 тис. примірників видавництвом «Книжковий бум». П'єса була поставлена одним з київських театрів і користувалася великим успіхом у публіки. В ході розгляду спору Сидоров заявив, що готовий видати дозвіл на використання назви своєї п'єси за 1 млн. дол. США.

Як вирішити спір?

Задача 11.

Група громадян-споживачів звернулася до суду з заявою про визнання недійсною реєстрації знака обслуговування «Велика подорож» відносно туристичних послуг. На думку заявників, спірний знак носить описовий характер (вказує на вид послуг, що надаються) і не здатний індивідуалізувати діяльність конкретного туроператора. Володар свідоцтва на знак обслуговування (правовласник) представив наступні заперечення. По-перше, акт державної реєстрації знака обслуговування за своєю юридичною природою є ненормативним актом державного органу і може бути оскаржений тільки зацікавленими особами. По-друге, вираз «велика подорож» має оригінальну семантику і може сприйматися не тільки як «тривале або навколосвітню подорож», а й, наприклад, як «престижна подорож для віп-персон», що доводить не лише описовість, а «фантазійність» знака обслуговування. Правовласник представив суду результати соціологічних опитувань, згідно з якими до моменту реєстрації знака у визначеній категорії споживачів вираз «велику подорож» асоціювалось з послугами конкретного туристичного агентства.

Вирішить справу.

Задача 12.

Виробник (ПАТ) мінеральних вод «Кришталеве дзеркало» видобуває та розливає мінеральну воду, яка надходить до торговельної мережі. ПАТ має відповідні документи на видобуток, зареєстровану торговельну марку «Кришталеве дзеркало», що збігається з назвою географічного місця, де знаходиться скважина. Проте з технічних причин виробник не може повністю відкачувати необхідну кількість мінеральної води. Тому кілька ТОВ у встановленому законодавством порядку отримали дозвіл на довідкачування мінеральної води із скважини і почали її продавати, а на пляшках вказували назву «Кришталеве дзеркало» (за місцем видобутку).

Чи порушують своїми діями ТОВ права ПАТ? Яким чином повинні бути врегульовані відносини між ПАТ та ТОВ?

Задача 13.

В інтересах групи грузинських підприємців Антимонопольна служба Грузії звернулася до Антимонопольного комітету України із заявою, в якій вказала, що підприємці Грузії мають право на використання назви місця походження товару «Боржомі» при виробництві і реалізації мінеральної води із назвою «Боржомі».

Проведеними перевірками було встановлено, що декілька підприємств України без дозволу власника ліцензії чи уповноважених ними осіб для маркування своєї продукції – штучної мінеральної води – використовували на етикетках назву «Боржомі». Ці підприємства тут же давали порівняльні характеристики виробленої ними води і води із водами з Боржомських джерел.

Як слід кваліфікувати дану ситуацію? Чи є порушення у діях українських виробників штучної мінеральної води? Яке і хто повинен винести рішення по даному випадку.

Задача 14.

В територіальне відділення Антимонопольного комітету України надійшла заява від ТОВ «Айсберг» про неправомірне використання його фірмової назви приватним підприємством «Айсберг» (ПП «Айсберг»).

Як було встановлено, ТОВ «Айсберг» отримало свою назву в момент його державної реєстрації як суб'єкта підприємництва 30 грудня 2004 року і спеціалізується на роздрібній торгівлі продовольчими товарами дитячого асортименту.

ПП «Айсберг» зареєстроване як суб'єкт підприємництва 27 січня 2007 року і спеціалізується на комісійній торгівлі непродовольчими товарами дитячого асортименту. Його власник до реєстрації був працівником ТОВ «Айсберг» і при реєстрації добре знав про існування однойменного підприємства та його спеціалізацію.

Як слід кваліфікувати дану ситуацію? Чи є порушення в діях власника ПП «Айсберг»?

Яке і хто повинен винести рішення в даній справі?

Задача 15.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ніка» звернулось до господарського суду з позовом до Державного департаменту інтелектуальної власності, третя особа — Товариство з обмеженою відповідальністю «Обрій», про визнання свідоцтва України № 004 на знак для товарів і послуг недійсним повністю. 01.03.1998 р. позивач подав заявку № 0022 на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг «марка». 01.07.1998 р. ТОВ «Обрій» подало заявку № 0033 на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг «Марка». 01.12.1999 р. знак позивача за заявкою № 0022 було зареєстровано і видано свідоцтво України № 145. Рішенням господарського суду від 01.10.2000 р. свідоцтво України № 145 на знак «Марка» з пріоритетом від 01.03.1998, власником якого є позивач, визнано недійсним повністю. Постановою апеляційного господарського суду від 01.02.2001 р. рішення господарського суду залишено без змін. Згідно з прийнятим рішенням відповідач вніс до Держреєстру відомості щодо визнання недійсним повністю свідоцтва № 145, про що здійснив відповідну публікацію. Постановою Вищого господарського суду України від 01.02.2002 р. ухвалу апеляційного господарського суду і рішення господарського суду скасовано, позов про визнання недійсним повністю свідоцтва України № 145 залишено без задоволення.

Розв'яжіть спір.

Задача 16.

Швейне підприємство “Zimaletto” підготувало літню колекцію одягу на конкурс та вирішило отримати охоронні документи на оригінальні елементи одягу, які втілились як у його зовнішньому вигляді, так і в технології крою.

Який правовий режим охорони на свої екземпляри одягу може отримати швейне підприємство “Zimaletto” та які охоронні документи?

Задача 17.

Громадянин К. зробив тюнинг своєї машини, серед елементів якого було відтворення на бампері та дверцятах автомобіля картини художника Васько. Якось, гуляючи вулицями міста, художник побачив автомобіль громадянина К. і вирішив, що його права порушено, а тому звернувся за консультацією до юриста.

Які роз'яснення може отримати художник?

Задача 18.

Місцевий конструктор-самоучка Вайцех В., облаштовуючи свою кухню, змінив зовнішні панелі холодильника “Дніпро”, чим зробив його самобутнім (індивідуальним). З часом його фото з'явилося в журналі “Домашній затишок” із статтею про те, як гарно можуть виглядати серійні речі за незначних змін. Власник підприємства-виробника холодильника “Дніпро”, побачивши статтю в журналі, вирішив, що Вайцех В. порушив його права як власника авторського свідоцтва на промисловий зразок та звернувся за роз'ясненнями до юриста.

Які роз'яснення може отримати власник підприємства-виробника холодильника “Дніпро”?

Задача 19.

Двоє співробітників заводу побутових приладів інженер-технолог і майстер розробили та застосували на виробництві засіб виготовлення ножниць. Впродовж п'яти місяців застосування цього засобу була виявлена його висока ефективність. Автори розробки запропонували запатентувати розробку як винахід, але, не одержавши відповіді протягом двох місяців, подали заявку від власного імені. Причому з метою прискорення набуття виключних прав на створений ними засіб вони вирішили запатентувати його як корисну модель, посилаючись на порушення заявниками чинного законодавства.

Чи є вірним рішення, прийняте за заявою?

Якщо заявниками допущені порушення, назвіть їх та вкажіть, чи збереглася можливість їх усунення?

Задача 20.

Троє конструкторів-винахідників створили корисну модель «Пристрій для демонтажу шин» і одержали патент. Співвласники патенту на цю модель одержали пропозицію від акціонерного товариства про продаж патенту. Двоє з трьох співвласників висловили бажання продати свідоцтво на умовах, запропонованих акціонерним товариством, але третій співвласник проти цього заперечував, доводячи, що вони самі повинні вдосконалити модель і одержати патент на винахід, який пізніше може бути реалізований з більшою вигодою. Оскільки досягти домовленості не вдалося, власники патенту звернулися за консультацією до юриста.

Яке роз'яснення повинно бути надане винахідникам?

Які способи передачі патентних прав на використання запатентованих розробок передбачає чинне законодавство України?

Чи може корисна модель бути одночасно запатентована як винахід?

Задача 21.

Патентне відомство отримало дві заявки. Заявнику пізніше поданої заявки було видано патент на корисну модель «Електронний кодовий замок». Щодо раніше поданої заявки на одержання патенту на винахід «кодовий замок з ємнісною пам'яттю» рішення ще не було

прийняте. Автори раніше поданої заявки вважають, що технічне вирішення, подане у формулі корисної моделі, на яку вже видано патент, не нове, тому що повторює сукупність суттєвих ознак їх заявки. Відмінність полягає лише в назві окремих елементів, а не їх сукупність. Тому автори звернулись до патентного повіреного з проханням надати їм допомогу у підготовці заперечення. Власник патенту на корисну модель, дізнавшись про підготовку опротестування виданого йому свідоцтва, в листі до авторів раніше поданої заявки повідомив, що він працював над винаходом самостійно і зі змістом їхньої заявки не був ознайомлений, тому його патент не підлягає анулюванню. Крім того, тотожність запропонованих рішень виключена тому, що він подав заявку на корисну модель, а не на винахід.

В якому порядку можуть бути визнані недійсними видані патенти і яке рішення може бути прийняте в цьому випадку, зокрема при встановленні тотожності обох рішень?

Перелік рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 03.10.2017 р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Література

1. Коноваленко В. Компенсація за порушення авторського права і суміжних прав. Чи є світло в кінці тунелю? // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/kompensaciya-za-porushennya-avtorskogo-prava-i-sumizhnih-prav-chi-e-svitlo-v-kinci-tunelyu.html>
2. Гандзюк Ю., Власов М. Особливості авторського збору (відрахувань) з виробників та імпортерів обладнання і матеріальних носіїв: європейський досвід // Інтелектуальна власність. 2014. № 12.
3. Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі інтернет // Часопис Київського університету права. Київ. 2019. № 2. С.192-199.
4. Кетрарь А.А. Правові проблеми захисту авторських та суміжних прав від піратства в мережі інтернет // Часопис цивілістики. Одеса. 2014. Випуск 14. С.141-145.
5. Люка А. Уніфікація режиму охорони авторського права і суміжних прав у рамках Європейського Союзу / А. Люка // Авторське право і суміжні права. Європейський досвід. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2021. С. 6-15.
6. Петренко П. Роль суду ЄС у правовому регулюванні захисту авторського права і суміжних прав у європейському союзі. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
<http://www.spilnota.org.ua/ua/article/id-1112/>
7. Рудник Т.В. Відповідальність за порушення авторського права // Часопис Київського університету права. Київ. 2020. № 2. С.248-251.
8. Сенік С.В., Лемик Р.Я. Цивільне процесуальне право: навч. посібник / С.В.Сенік, Р.Я.Лемик. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 424 с.

9. Владимирова Н. Судова практика в справах про визнання свідоцтва на знак для товарів і послуг недійсним як спосіб захисту прав на торговельну марку // Інтелектуальна власність. 2014. № 1.
10. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2018. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf
11. Марушева О. Форми захисту прав на торговельну марку // Влада. Людина. Закон. 2016. № 2(113). С.51-54. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://vlz.in.ua/uploads/File/pdf/St/2013-s/2013-2s/Maruheva.pdf>
12. Прудкий О. Захист прав на використання торговельних марок в інтернеті: судова практика // ЮРИСТ&ЗАКОН. 2014. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.lcfgroup.com.ua/news/publications/1675/>
13. Романадзе Л.Д. Захист прав на торговельні марки у міжнародному приватному праві: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Л.Д. Романадзе ; Одес. нац. юрид. акад. О., 2018. 18 с.
14. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
15. Гуля С.Л., Охромеев Ю.Г. Проблемні питання під час проведення судової експертизи зі встановлення новизни корисної моделі // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://intelekt.org.ua/sites/default/files/ohromeev_gulyastattya_se_pri_vstanovlenni_novizni_korisnoyi_modeli.pdf
16. Давид Л.Л. Проблеми вдосконалення судового захисту суб'єктивних цивільних прав на промисловий зразок // Порівняльно-аналітичне право. 2013. № 3-1. С.120-122 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.pap.in.ua/3-1_2013/3/Davyd%20L.L..pdf
17. Коваль А. Деякі особливості судових справ про визнання недійсними патентів на промислові зразки. // Юридичний журнал. 2016. № 9 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2402>
18. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. 2016. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/doc/CHAS16_2.pdf
19. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
20. Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством // Віче. 2015. № 13 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/278/>
21. Тарасенко Л.Л. Вирішення спорів щодо порушення патентних прав // Л.Л.Тарасенко. / Часопис Київського університету права. 2016. № 2 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://kul.kiev.ua/doc/CHAS16_2.pdf
22. Захист прав інтелектуальної власності в судовому порядку: аналітичний звіт, підготовлений Комітетом з інтелектуальної власності Європейської Бізнес Асоціації. 2015 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eba.com.ua/files/Lobbying/Judicial_Protection_IPR_Ukr_04_2008.pdf

23. Іванюта Н.В. Захист та гарантії прав відповідача в процесі реалізації забезпечення позову в господарському судочинстві // Часопис Київського університету права. 2020. № 3. С.188-191 // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://kul.kiev.ua/images/chasop/2010_3/188.pdf
24. Кириченко І. Вирішення судових спорів з питань інтелектуальної власності. Експертне дослідження // Юридичний журнал. 2014. № 3. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=116>
- Косенко С. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності // Юридичний журнал. 2016. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2220>

Для нотаток